

Cimbora

GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA
Főszerkesztő: BENEDEK ELEK.

TARTALOMJEGYZEK:

Cimkép. *A legszebb.* Dóczyiné rajza. – Tompa László: *Erdélyi szántóvető estéje.* Vers. – Szondy György: *A világgjáró béka.* Mese. (I. rész.) – Anatole France: *A halászat.* Mese. – Gulyás Károly: *Cserebogár Jóska.* Mese. – Farcádi Sándor: *Erdély határán.* Vers. – Elek nagyapó: *A szerencsés János.* Mese. – Monoky Sándor: *A méh.* Vers. – Tamás érdeklődik: *A párdücről.* – Tökmag király: *Öcsike nadselű gondolatairól.* Ének. – Elek nagyapó: *A ravasz koca.* – Bölöni Jolán: *A gyík.* Elbeszélés. – *Fejrtörő.* – Elek nagyapó üzeni. – Mellékleten: Kertész Mihály: *Szökés a teknőben.* (Két kicsepott diák kalandjai a Tiszán.) o o o o o

Összeállt
1923

A Cimborát a Szabadsajtó könyvnyomda és lapkiadó részvénytársaság, Szatmár, adja ki. ○○○○○○○○○○

A Cimborát Kisbaczonban Benedek Elek nagyapó szerkeszti, leveleiteket, rejtvénymegfejtéseiteket az ő címére küldjétek. Elek nagyapó pontos címe: Batanii-mici (Kisbaczon), utolsó posta Batanii-Mare (Nagybaczon) Háromszék megye. ○○○

A Cimborát úgy rendelhetitek meg, ha levelező-lapot irtok Szatmárra, a Cimbora kiadóhivatalának, amelyben kériitek a lap megindítását. Ugyanakkor postautalványon küldjétek be egy negyedévi előfizetési díjban 50 leut. ○○○○○○○○

A Cimborát csak az az előfizető kaphatja állandóan és pontosan, aki az előfizetési díjak pontos beküldéséről gondoskodik.

A Cimborából szívesen küldünk bárkinek és bárhová mutatványszámot. Aki még nem ismeri Elek nagyapó pompás gyermeklapját, kérjen tőlünk mutatványszámot és mi ingyen azonnal küldünk is. ○○○○○○○○○○○○○○○○

A Cimbora hetenként, vasárnap, husz oldal terjedelemben jelenik meg és benne minden olvasó megtalálja a maga olvasmányát. A Cimbora apró elemisták számára éppen úgy közli a maga meséit, verseit, humoros elbeszéléseit, mintahogy gondoskodik a nagyobb diákok és diák-leányok olvasnivalójáról is, akik részére regényeket, ismeretterjesztő cikkeket, komolyabb tárgyú elbeszéléseket közöl. ○○○○○○○○○○○○

A Cimborát szeressétek, olvassátok, terjesszétek!

A Cimbora előfizetési ára Románia területén negyedévre 50 leu, félévre 100 leu, egész évre 200 leu; Csehország területén negyedévre 10, félévre 20 és egész évre 40 csehszék.

GIMBORA

70 GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.
Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

A LEGSZEBB.

Anyai szívnek, anyai szemnek
Az ő gyermeke látszik legszebbnek.
Igy volt ez mindig és így is marad,
Ez a világ akármerre halad.

Erdélyi szántóvető estéje.

(Az „Éjszaki szél” című verseskötönyéből.)

— Irta: TOMPA LÁSZLÓ. —

Esteledik. Már elég is a munka.
Ideje, hogy e fordulón megálljak.
Hátam a folyton görnyedést meguntam.
Lelkem is — mint a fák —: lankadtra fáradt.

Lelkem is, mint a föld, álomba lankad...
Jó éjt, mezők, s vén Hargita is ottan — —
De csak egy éjre, — ujjtán a napnak
Már új barázdák hasadnak nyomomban.

Mert hosszan itt nincs mód vesztegelned:
E föld fukar, s más földeknél keményebb.
Erdélyi szántó sutba nem heverhet,
Inat feszíteni rogytig kell szegénynek.

Sokat a vég is úgy talál: dologban,
Rögöt tör, izzad, öreg alkonyon tul —
Mig konok szive utoljára dobban,
S a szerszám görcsös kezéből kifordul. — —
(Székelyudvarhely.)

A világjáró béka.

— Irta: Szondy György. —

Hol volt, hol nem volt, Dunán innen, Tiszán túl, valamelyik pocsolyában élt egyszer egy béka. Szép zöldruhás katona-béka, amilyen ezerszámba kuruttyol mindenütt a vizek partján. Hanem ez az egy mégis különbözött valamiben a többi békáktól. Ha véletlenül embernek születik, bizonyosan nagy országháborító lett volna belőle; de még így is annyi kalandja akadt világ életében, mint békának még soha, sem azelőtt, sem azóta. Egy szó mint száz, nagyon jeles, izgékony, mozgékony béka urfi volt.

Mikor kinőtte a gyerekruháját, vagyis szépen visszafejlesztette a hal-farkát és kinőttek a lábai, őt is felnőtt békává avatták egy csöndes májusi estén az öregek. Harsogó üdv-kuruttyolások között befogadták a nagyok társaságába.

— No, öcsém, most már nagy legény vagy! — csapott a tenyerébe egy jókedvű, öreg béka. — Erős is, izmos is; azt vélem, a hangod sem lehet suttogás. Most már rajta: házasodni! Nézd csak, mennyi csinos békakisszony üldögél ott tul a parton! Énekelj nekik valamit, így ni, mint én!

És az öreg béka felfújta a feje két oldalán a hanghólyagjait, kitátotta a száját és mélabusan zengte el az őszi béka-nótát:

— Kutty-kurutty! — Kloax! Kloax! Brekekekeke!

— No, csináld hát te is! — biztatta a fiatal, hanem az csak csóválta a fejét:

— Nem én, bátyám! Nem énekelek én ezeknek egy hangot sem! Nem házasodom én ezek közül!

Hej, elbámult az öreg béka.

— Nem-e? Ugyan, miért nem?

— Hát, bátyám, nekem nem kell ilyen gondtalan feleség, aki még a gyerekeivel sem törődik! Már pedig ezek nem törődnek. Micsoda gondtalan anya volt az én anyám is... Még csak nem is ismertem! Egészen magunkra

voltunk, mikor kikeltünk a petéből ott a part mellett. Lehattunk vagy ezren; ezer parányi, éhes kis békaporonty. Ki gondolt ránk? Ki védett? Ki keresett enni valót, ha éhesek voltunk? Bizony senki! Magunk vágtunk neki az élet veszedelmeinek. Még most is végigborzong, ha rá gondolok. Az a sok, éhes rabló ott a vízben mind-mind csak reánk fente a fogát. Persze, hiszen mi nem védekezhettünk. Még harapni sem tudtunk! csak menekülni, uszni le a víz fenekére; bujtunk az iszapba, a levelek közzé, a legkisebb rezzenésre is. Tudja-e, bátya, hányan maradtunk az ezerből? Én magam, la! Még az is csoda, hogy én megmaradtam...

— Hát énnékem nem kell ilyen feleség! Gondolja el, bátya, milyen más életünk lenne, ha gondosabb anyáink volnának! Ha mi mind az ezren megmaradtunk volna, meg az a többi, sok-sok százezer, akik velünk egyszerre keltek ki: mi lenne akkor, bátya! Miénk lenne a világ! Azért én már el is határoztam magam: egy életem, egy halálom, de én változtatni fogok ezen. Majd meglátjuk, akkor is olyan lenézett, megvetett lények leszünk-e, ha annyi béka kuruttyol a földön, mint a főveny?

Nagyot kacagott az öreg béka erre a beszédre.

— Szamár vagy te, öcsém, nagy szamár vagy, hidd el nekem! Öreg béka lettem, de még nem akadtam ilyen nagy csacsira! Micsoda bolond dolgokat beszélsz itt össze? Még hogy majd te változtatod meg a világ sorját?

— Hejnye, hejnye, öcskös, de nagy fába vágtad a fejszédet! Tudod-e, hogy így volt ez mindig, a nagyapád-nagyapja is úgy kinlódta át a gyerekkorát, mint te és úgy fogja ezután is, minden ivadékunk. Hiszen azt sem tudod, mit akarsz? Meg tudod-e mutatni, hogyan kell gondot viselni a gyerekekre?

A fiatal béka elgondolkozott.

– Még nem tudom, – mondta aztán. – De bizonyosan vannak békák, akik már tudják. Nohát én felkeresem őket, ha térdig kopik is a lábam. Majd aztán, ha visszajövök, meglátjuk, kinek volt igaza?

– Én már bajosan látom meg! – dünynyögte az öreg. – De még te is nagyon vén csont leszel akkorára, ha ugyan el nem pusztulsz valahol messze idegenben. Hallgass rám, te csacsi! Maradj itt, élj, mint a többiek! Nézd, hogy ragyog a holdfény a vizen, milyen csillogó a harmat, mennyi ezüstszárnyú légy röpköd körülöttünk! Örülj az életnek, élvezd úgy, amilyen! Kevés annak a megváltoztatásához egy béka ereje!

– Már én csak megpróbálom, ha rászántam magam. Elindulok rögveszt hetedhétország ellen! Isten áldja, bátya, Isten veled, mocsár!

Megölelték, megcsókolták egymást, az öreg két száritott legyet adott utravalóul, avval a fiatal béka elugra-bugrált hetedhétország ellen.

Ugrált, bukdácsolt, hosszú napokon, hűvös éjszakákon át, hegyen-völgyön, ungon-berken tulra. Isten tudja, mennyi ideje bujdosott már, hol járt, hol nem járt, mikor végre különös békára bukkant egy éjszaka az egyik tócsa partján. Olyanforma volt, mint ő; de a hátsó lábain nagy csomó kocsonyás petét cipelt.

– Jó estét, rokon! – köszöntötte barátságosan. – Hát te mit viszel a lábaidon?

– A gyerekeket viszem egy kicsit fürdeni, – válaszolt az idegen béka. – Nagyon meleg napunk volt ma, jól fog esni nekik egy kis frissítő.

Megörült erre a mi vándorunk. Lám, jól sejtette ő, hogy mások gondosabban nevelik a gyerekeiket! Nagy örömmel telepedett oda az idegen rokon mellé!

– Ne haragudj a kíváncsiságomért, rokon! – mondta szép brekeke-szóval. – Nálunk nem szokás a gyerekeket fürösztöni; hát ti miért fürösztitek? Hiszen a vízben kelnek ki talán? És ki is vagy te tulajdonképen?

Az idegen béka csodálkozva mérte végig.

– Most látom csakugyan, hogy nem mifelénk való vagy. Hogy kerültél ide hozzánk?

Elmesélte a mi békánk töviről-hegyire, hogy mi járatban van. Akkor aztán nagyokat bólogatott az idegen béka.

– Hm, hm! – No, hiszen, épen jó helyre jöttél! Itt már tanulhatsz valamit. Az igaz, hogy az anyák bizony nálunk is gondatlanok. Nem törődnek a gyerekekkel egy csipetnyit sem. Csakugy, mint nálatok. Azért mi, az apák viselünk gondot rájuk. Ideragasztjuk-csavarjuk a petéket a hátsó lábainkra, ni. Magunkkal visszük mindenfelé-messze, be a szárazföldre, mert mi nem igen szeretjük a vizet. Csak néha, ha nagy a forróság, akkor fürösztjük meg őket éjjelenként. Én is épen azért jöttem.

– Hát még nem keltek ki a gyerekek?

– Nem bizony, majd csak a jövő héten!

Akkor itt uszkálok velük addig, míg mind ki nem keltek. Azért is neveztek el az emberek dajka-békának.

– No, ez már csakugyan szép és új dolog, – dicsérte meg a mi békánk. – Hanem mi lesz a gyerekekkel aztán, ha már kikeltek, itt a pocsolyában?

– Hja, az már az ő dolguk! – nevetett az idegen béka. – Én is úgy kinlódтам gyerekkoromban, egyedül, hadd próbálják meg ők is, milyen nehéz az élet!

– No, én nem egészen úgy gondolom! – szontyolodott el a mi békánk. – Hiszen legtöbbször akkor pusztultunk el, mikor már kikeltünk a petéből! Én olyan békát akarok látni, aki azontul is gondot visel a gyerekeire!

– De nagyra tartod a gyerekeidet, halod-e? Ilyesmit itt nálunk nem igen fogsz látni. Hanem hallottam róla, hogy nagyon messze tőlünk, túl a tengeren, a meleg világűrben élnek ilyen békák. Hát csak keresd meg őket!

A mi békánk megköszönte szépen a tanácsot és elindult a meleg országok felé, a tenger irányában. Hátha sikerül odajutnia.

Telt, mult az idő, talán hónapokra is felgyültek a napok, de ő még egyre csak ment, mendegélt. Egyszerre aztán meglátta a tengert. Óriási, ezüstkék víztükör csillogott előtte, soha annyi vizet nem látott, de még elképzelni sem tudta, hogy akkora pocsolya is lehet a világon. A kikötőben egymás mellett állott a tömérdek hajó. Egyik-másik épen utnak indult; vastag, fekete füstszalagok kacsaringóztak fel a kéményekből, az árbócokon lobogtak a zászlók és az emberek kalappal kendővel integettek a partról a hajóra, a hajóról a partra. Sokáig gyönyörködött a mi békánk ebben a nyüzsgő életben, aztán azon törte a fejét, hogy találhatná ki, melyik hajó megy a meleg világűr felé és hogy juthatna ő oda?

Mikor besötétedett, odaugrált a kikötő fagerendái közé. Amint ott vizsgálódott, nézelődött erre-arra, majd agyontaposta egy vigan kurjongató matróz a nagy, szögestalpu cipőjével. Csak éppen, hogy be birt ugrani a vízbe. Brr! Micsoda víz volt ez! Csipte, marta a bőrét, azt hitte, azonnal meg kell halnia. Alig tudott kievickélni az egyik gerendára. Ott ült, ott busult bánatában, mitévő legyen most?

(Folytatása következik.)

A Kiadó bácsi még mindig azt tapasztalja, hogy igen sok előfizető a hátralékos előfizetési díjat máig sem küldötte be.

A lapot csak azoknak küldhetjük, akik hátralékukat befizetik. Kérjük tehát ismét és nyomtatékosan, hogy a hátralékot e hó végéig okvetlenül küldjék be, mert aki ezen az időn túl is hátralékban lesz, annak a lapot beszüntetjük.

A halászat.

— Anatole France meséiből. —

Jancsi hóna alatt hosszú ruddal, karján kosárával, kora reggel sétára indult hugocskájával, Ancsával. Iskola nincs, a gyerekeknek szünidejük van, ezért indult el Jancsi minden reggel Ancsával, meg a hosszú pálcával hóna alatt, karján a kosárral, le a víz partjához. A folyó tisztán csillogtatja ezüstös, átlátszó hullámain. Enyhe nyári ég mosolyogva szemléli magát benne. Reggel és este rózsaszín pára emelkedik a füvekről.

De Jancsi és Ancsa nem azért mennek a vízhez, hogy a partján levő zöld cserjében, vagy az üde hullámjátékokban és napsugárban gyönyörködjenek. Nem bizony, szó sincs róla. Ők egészen másért jönnek. Ők a halakat szeretik, amelyek bent uszkálnak a víz mélységeiben. Olyan helyet keresnek, ahol legtöbb a hal. Ott Ancsa letelepszik egy fűzfa alá, a kosár lekerül a földre, Jancsi előkészíti horgászó szerszámját, amely igen egyszerű: hosszú rudon vékony fonál, amelynek a végére begörbitett tü van erősítve. A botot Jancsi faragta, a fonalat meg a tűt Ancsa adta hozzá: így az egész köztulajdon volna. De mindegyik külön magának akarja és ilyen módon az egyszerű szerszám már sok házi perpatvarnak és sűrűn omló könyzapornak lett okozója.

A testvérek véres harcokat vívtak érte. Jancsi karja egész kék a csipésektől, Ancsa arca pedig pirosra dagadt a csattintásoktól. És miután belefáradtak a csipésekbe és ütlegetésbe, elhatározták, hogy amit erőszakkal nem bírtak megszerezni, azt jóbarátsággal meg fogják szépen osztani. Ugy egyeztek meg, hogy a horgászobot minden kifogott halacska után egyik kézről a másikba vándorol.

Jancsi kezdi. Nem lehet tudni, mikor fejezi be. A megegyezést nem szegi meg nyíltan, de bűnös cselekedettel késelteti a munkáját, hogy ne kelljen átadnia a horgot Ancsának. Amikor ugyanis látja a kínálkozó halat, észrevétlenül elrántja előle a horgot, s tovább siklik a hal. Jancsi ravasz, de Ancsa türelemmel várakozik. Ez egyszer azonban kifáradt a hiábavaló kitartásban. Asitozni kezd, majd leheveredik a puha füre és behunyja szemét. Jancsi félszemmel odasandít és azt hiszi, hogy alszik. Gyorsan kihuzza a horgot, amelyiken vidám halacska ficáinkolt. Pikkelye ezüstösen csillog a napfényben.

— No most rajtam a sor, kiált háta mögött egy hang.

Es Ancsa megragadja a horgot.

(Páris.)

Cserebogár Jóska.

— MESE. —

Írta és rajzolta: GULYÁS KÁROLY.

Megesne belé, ha még Cserebogár Jóskának se hallottátok volna hírét. Ez volt ám az úr, mindenki csak neki parancsolt, ő maga meg senkinek sem, mindig oda ment, ahová küldték. Nem árultak ő hozzá fogható nagy urat csomóba kötve se a brassói őszere. Örökké négylovas hintó után szaladgált gyalog, de maga előtt akkor se engedett menni mást. Igaz, hogy nem is hiába tartották őt olyan nagyra. Sohse ette volna szélét a turós lepénynek se, osztán széles nagy jókedvét mikor emésztette a nyű, akkor is forró volt hidegje, köhögője könnyű. Az is igaz, hogy ha megharagította valaki, két meggyaggal se verted volna el a haragját, olyan méregduda volt Cserebogár Jóska.

Egyszer is, hogy, hogy nem, de úgy elkeseredett, hogy a vállára akasztott vagy két kiló gondot, osztán megindult toronyirányában talózni a tarlón.

Kitetszett a horga-borga hamis szándékának nagyhamar, arra gondolt, hogy csak talál valakit a tapodott tarlón, akinek a nyakába sózhatja három kiló bánatát, csak megkérdi tán tőle valaki, hogy mit viszen a zsákba.

De bizony, ahogy tőled nem kérdezték, Cserebogár Jóskától se kérdezte senki, de már csak ment, eregült tovább, hogy majd a nyelvére hágott utoljára, úgy elfáradt. Mit volt mit tenni hélelkének, bebotlott egy tarlómenti házba. Abban lakott Hiblihubli urfi.

De még ez is rátarti legény volt ám. Két kakasugrásnyira is elhatott a hire, hát nem csoda, ha jól végig mérték egymást Cserebogár Jóska meg Hiblihubli gazda. Először még csak köszöntek egymásnak, illedelmesen összedörgölték az orruk tövét, hanem ettől fogva azután ugyan félbe falták a szavukat, hogy melyikőjük tud jobban kifogni a másikon.

Azt mondja Hiblihubli Cserebogár Jóskának legelső zokszónak, hogy:

mit ér neked minden hosszú pipaszárad, hogyha végig folyik rajta az éhnyálad.

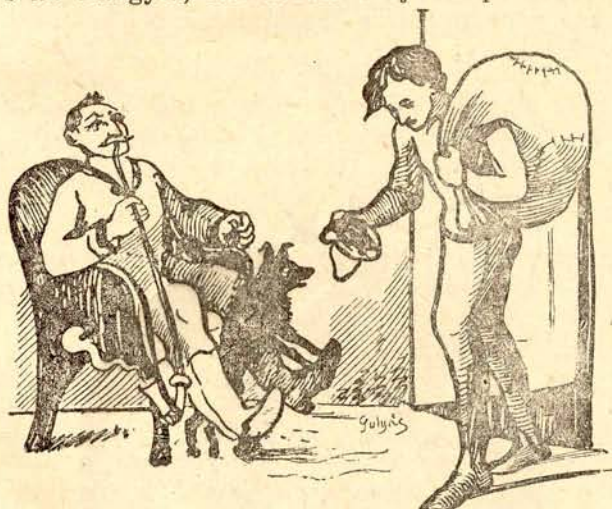
Cserebogár Jóska se hagyta ám magát, osztán rávágta Hiblihublinak, hogy:

hát neked mit ér az a selyemlajbi, ha az urfi benne Hiblihubli.

Ezen szépen összepereltek mindjárt, de

e'lebb megállapodtak abban, hogy aki kikap, az szolgálni köteles a másikat egész sohanapig, de mind vizig szárazon.

Bizony csak Cserebogár Jóska volt a nagyobb legény, ő győzött, de gavallér módon azt ajánlotta Hiblihublinak, hogy csak tartsanak azért összevissza ezután is, érezze otthon magát Hiblihubli, csak úgy mint eddig, ő igazán nem követel semmit a szolgájától egyebet, mint hogy végzett dolga után leüljön, pihenjen s ha elhagyta, elől kezdheti újra a pihenést.

Hát ahogy feljött a ruhaszáritó csillag, hát kiadja a parancsot Cserebogár Jóska Hiblihublinak, hogy somfaizzasztóval oszlassa el lomha sömörjét kis hézag malacának, ha ezt is elvégezte, leülhet, pihenhet.

Nekifogott Hiblihubli, egyre kente, fente, érdekelte háthosszába a szopornyikós kis malacot, de csak nem oszlott a sömörnek mondott ebsemereg semerre, sem arra a kicsi malachátról. Már pedig egész jól hasadozott füstön száradt libabőre örömeiben a malacnak, csak hogy mire eloszlatta a malackáját Hiblihubli, le is kellett nyivasztani szegény párát; csapnak hát egy nagy lakomát a gazda meg a szolgája, de úgy megették a legutolsó porcikájáig a malackát, hogy harmadnapig se pihente ki szegény Hiblihubli ezt a nagy fáradtságot. Egy béfaló falás se maradt, de igaz, hogy mire éhgyomorral kipihente magát Hiblihubli, jött a másik parancs: keresztpántos vasát úgy kellett rázni a héttollas kulcsu farugós lakatnak, mint ahogy a harmadnapos hideg szokta rázni azt, akit nem lel odahaza.

Ezt is eltalálta derék Hiblihubli, úgy rázta a vasat, hogy a szive majd meghasadt tőle szegény Cserebogár Jóskának, de a lelkét kirázta volna ráadásul Jóskának örömeiben, mikor azt mondja hetednapra úgy kenyérebéd tájon a szolgájának, hogy falatoznának tán valamit.

Került fordult Hiblihubli, hogy még le se ülhet pihenni, már is enni kell, de mire neki fogtak volna a nagy kalánnal való evésnek, összekaptak azon, hogy melyikük eszi meg a galuska kaporját.

Sokkal büszkébb volt mindegyik, sem hogy belenyalt volna a finom encsenbenecsbe, inkább neki fogtak éhezni. Igaz, hogy ez alatt nem volt más dolga Hiblihublinak, de nem birta annyira kacagás nélkül a koplalást mégse, mint Cserebogár Jóska. Bizony szegény Hiblihublinak a formás kis vékonyinu keze meg féllábaszára csak elgémberedett hajnalhasadtára és szebbnél szebb zöldkarikát hányt a gyönyörű szeme.

De hát ebben nem gyönyörködött egy szikrát sem Cserebogár Jóska, mert a szolgálatot éppen úgy megkövetelte Hiblihublitól, mint a pihenést. Rögtön rendelt neki csinos hónaljmarkót, csak va lami egyéb baja ne legyen hűséges szolgájának, evvel szolgált, ezen pihent legalább Hiblihubli ezután. De még a patikából is hozott neki deákomfalastromot, evvel gyógyította kedves Hiblihublijának a tüdejét, a máját, a két oldalbordáját, a fejében velejét, kis lábán erejét, így osztán cserlébe, csávéba ahogy még ezeken fejül kellőképen megdűrcskölte Cserebogár Jóska hiv szolgáját, mégis olyan rettentően jóra fordult a Hiblihubli sorsa, hogy igazán nehezen sajnálta most már maga Hiblihubli drága egészségének szíves visszatérését. Mikor osztán a jó Cserebogár Jóska még a derék Hiblihubli orrának közfalát is meg kentefitélte, zsirban nézve magát rányerített képmására a boldog szolga, hogy most már újra parancsolatára állhat gazdájának.

De hogy örült a lelke Cserebogár Jóskának mindenképen, igazán mindenféle módon hízkelkedett Hiblihublinak. Mézbe mártott szókkal, több más egyéb jókkal, bikalapockával, lyukas mogyorókkal.

Hamis téjen hizott zuzájában mi forgott mi nem Cserebogár Jóskának ezzel, én csak annyit tudok, hogy pihenés nélkül elküldte Hiblihublit hirmondónak maradt ősz hajszált keresni kerge birkák fültövérről.

Bizony hűségét akarta próbára tenni Hiblihublinak, hogy nem felejtette-e el szolgálai fogadalmát s ha elfelejtette volna, jaj a fejének, ha vizen innen fogadta is, amit mondott.

Hát még ilyen nehéz dolgot csakugyan nem adtak szegény Hiblihublinak. Nem hiszem, hogy a száritott epe sokkal keserűbb legyen, mint amilyen keserűség lett ettől a perctől kezdve a Hiblihubli gyöngyölete.

Hiszen járomszöget töretett már magának eleget Cserebogár Jóska, kócmadzaggal is verte hét nap, hét éjszaka kedves balterdének csiklandós rigolyáját, kendertilőláskor mi pöszmétevelőt, meg cserépbe avult szagot gyűjtött drágalátos gazdájának szegény Hiblihubli már, ámbátor az is igaz, hogy minden szolgálat után kijárt hat napra a hetedik a pihenőből is. Mennyi darabos darától kicsipkézett kalácsot evett már a kezétől Cserebogár Jóska, mennyi oldalnyilallását számolta meg két nap, mikor még hozzá a vetésre menő rákokat is számon kellett tartania egy szuszra Hiblihublinak. Mindig úgy igyekezett, hogy fel se kelt inkább, mégis imé

ilyen nehéz dolgot ad gazdája. Hol talál ő kerge birkát, hacsak a patakon nem át, de arra nincs kötelezve, hogy annak is haját szedje. Hiszen fűzfán is fűtyölt már, kesztyűbe is hányszor dudált, mégis ilyen telhetetlen ez a Cserebogár Jóska.

De úgy belé is sápadt, zöldült szegény Hiblihubli ebből bánatába, hogy én még cseresznyepiruláskor se láttam máskor ilyen szonytolyodott nak soha.

Dehát, gondolta bánatos cinkefogó fejével szegény Hiblihubli, hogy majd csak kipiheni ezt is, csakhát előbb még a gondolkozást is kifogja pihenni csak azért is.

Ebbe is beleegyezett nagy nehezen egy szóra Cserebogár Jóska, még az ajtót is betette Hiblihublira, maga meg elment a szomszédba, kárlátó vendégnek, tyukverő lagzira, mert azt tartotta, hogy ahogy nincs rossz bora másnak, azonképen szomszéd tehenének zsirosabb a teje.

Hát ahogy szép csendesen nagyokat horkol Hiblihubli, valami hat vakvarju csak virnyikol ablaka alatt. Egyik kontyos madár még bé is szól hozzá: Hiblihubli koma, tebelőled ugyan perzseléssel se lesz jó abált szalonna, ha neta-lán itt maradnál; maholnap már nád nő minden orrlíkadban a sok vízitáltól, magad belé se nyalsz a jóba, gyere hozzánk szolgálatba. Itt egy cifra rezes gyűrű, erről téged megismernek. Vedd minden dolgotat hoppra, úgy jöjj hozzánk harmadnapra.

Hát megörült Hiblihubli, kész a gazdáját itthagyni, legalább nem fog haját szedni kerge birkák fültövére. Meg is indult nosza rögtön, belétalált a kenderbe, ahogy mondta a vakvarju.

Csak hát a hazugság, szépités nem megy olyan könnyen. Ha arra gondolt Hiblihubli, hogy azoknak a jómadaraknak galambduc a mézár-székők, nyelhet, falhat majd eleget, csipőcsontot, mi egyebet, itt meg ünnepnap se esznek, abban is pihenőt tesznek, ő bizony itt hagyja Cserebogár Jóskát.

Jön haza a gazda, Cserebogár Jóska, keresi a hajszálatokat, de még hol a szedőjük is. Kereste a kürtőlyukban, padló alatt, faltövébe, furólyukba bebújt volna, Hiblihublit csak nem lelte, keservesen megkönnyezte.

Mozsarat tett ajtajába, hátha talán meg se látja Hiblihubli a jó szolga, mert visszajön, van jó dolga, így gondolta Cserebogár Jóska.

Hiblihubli meg ezalatt már ugyan nagy messze haladt. Akkor jutott az eszébe, a kendernek közepébe, hogy a zsákja biz ott maradt gazdájánál.

Uccu neki visszatérel mozsarakon áttallépe, szép csendesen, hanem a zsák, a gondos zsák feje alatt gazdájának, azon alszik szép csendesen.

Már azt onnan hogy lopja ki, Jóska bá' azt észre veszi, osztán egybe kéz közé kapja.

A tarkója tövéig irult pirult szegény Hiblihubli, de csak felköltötte Cserebogár Jóskát és addig s addig engesztelte, hogy az őtet meg se

verte. Igaz, hogy nem igaz, de megfogadta Hiblihubli, hogy ezután a vizen túl is engedelmeskedni fog és kegyelemért kuncogónak, többet nem huncfutkodónak megbocsátott Jóska gazda. Igaz, hogy azt kikötötte, bagolyhitre megeskette Hiblihublit, hogy ezután gondolkodásnak előtte is, utána is pihenni fog, de ebbe aztán többet nem szabad beléfáradnia. Azt se engedte többet Cserebogár Jóska, hogy a más kajaszálát huzgálja Hiblihubli, huzgálja csak a magáét, kiszedheti az övét is, de többet ne legyen panasza Hiblihublinak pihenésbeli keserves szolgálatjára.

Pihenés lesz mindig szolgálatja, osztán ezt tegye meg, ki hallgatja. Ha én tudnék, tennék róla, ugyebizony, ez a nóta Cserebogár Jóska óta. (Marosvásárhely.)

Csehszlovákiai előfizetőinkhez!

A Cimbora kiadóhivatalának Csehszlovákiában a Szlovák Általános Hitelbank kosicei fiókjánál van számlája, amely számla javára az előfizetési díjakat cseh koronában az alábbi pénzintézeteknél lehet befizetni:

- Beregsas: Beregmegyei Gazdasági Bank r.-t.
- Helmeč: Bodrogközi Bank r.-t.
- Hlohovec: Galgóczi Hitelintézet.
- Ilava: Illavai Hitelbank.
- Lucenec: Nógrádmegyei Népbank.
- Michalovce: Nagymihályi kereskedelmi és hitelbank r.-t.
- Mukacevo: Beregmunkácsi bank r.-t.
- Nitra: Nyitrai Takarékbank r.-t.
- Nove-Mesto: Első Vágújhelyi Bank r.-t.
- Nove-Zámky: Ersekújvári Népbank r.-t.
- Presov: Eperjesi Bankegylet.
- Roznava: Rozsnyói Bank r.-t.
- Sevljus: Nagyszőlősi Hitelintézet.
- Sp. Nova-Ves: Szepes-Iglói Hitelbank r.-t.
- Trencin: Trencsényi Hitelbank r.-t.
- Trnava: Nagyszombati Első Bank r.-t.
- Velke-Kapusany: Nagykaposi Hitelbank r.-t.

A C I M B O R A

első félévi BEKÖTÉSI TÁBLÁI elkészültek. A csinos és tartós bekötési táblák ára 30 leu és 5 leu postaköltség.

Erdély határán.

(A „Versek“ című könyvből.)

– Irta: FARCÁDI SÁNDOR. –

Már érzem: szent talajra hágok.
Köszönt sok mondás vén orom –
Kövélt kisisten óriások,
Kik mennyet vívtak egykoron.

Zordon fejük az égi kéken
Még most is daccal vág lyukat;
De keblük kert s alul ezüstös
Folyók csillanják hátukat.

Sarum leoldom látaikra;
Szememből üdvözlég ragyog –
Erdély, te szent föld, tárd ki kebled
S fogadj be, hisz fiad vagyok!

A te kemény öled nevelt fel,
Igazságot kimondani
Itt lett véremmé s itt tanultam
Fejem büszkén fennhordani.

De itt tanultam bérceid közt
Mást is; mindent: mi jó s nemes –
Szívem virággá nyílik annak,
Ki engem is szívvel keres.

Könnyeid közt lépem át határod.
Gyémántcsík már az ut sara!
S varázsos fénnel gyul ki bennem
Egy régi, vásott szó: haza.

(Brassó.)

A szerencsés János.

– Apró unokáinak meséli ELEK NAGYAPÓ. –

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy legény, kinek neve vala János, az esze hiányos. Ez a János teljes hét esztendőtlakott egy gazdánál, s amikor kitelt a hét esztendő, mondta:

– No, gazduram, kérem, fizesse ki bérem, hadd mék haza az édesanyámhoz.

– Jól van, János, hogyha kéred, itt a béréd. Bár az eszed volt hiányos, derék szóga voltál, János!

Akár hiszitek, akár nem, akkora darab aranyat adott neki, mint a feje, még annál is nagyobb, azt János egy zacskóba belekötötte, a vállára felvetette, lábát nyaka köré tekerítette s indult hazafelé. Ment, mendégelt János, de még tul sem volt a falu határán, már el kezdett sóhajtozni, hogy így meg ugy,

Isten látott ilyen lábat,
Ilyen hamar már elfáradt!

No, éppen jókor jött szembe egy lovasember, s felsóhajtott János:

– Hej, Istenem, a lovaglás de szép dolog! Lovas ember ül a lován szépen, akár csak egy széken, kőbe-fába nem botorkál, szép csendesen csak poroszkál, meg sem izzad a bőre, mégis halad előre!

– Hát aztán te mért jársz gyalog? – kérdezte a lovas ember.

– Azért, uram, mert nincs lovam, felelt János. Van aranyam, de nincs lovam! Ó, ó, ó! Hét esztendőtl szógáltam, gazdám azért adta, s haj, haj, haj, majd megszakadt alatta!

– Hiszen ha csak ez a bajod, mondotta a lovas ember, segítsek én rajta. Neked adom a lovamat, te pedig az aranyadat.

– Ejnye de jó, mondta János, s egyszeribe kezet csaptak.

Nosza, leszállt a lovas ember a lóról, János is ledobta az aranyat a hátáról, megvált, a vásár, jó utat, hol nincs sár!

– Aztán, fiam, János, mondotta a lovas ember, látom, hogy az eszed nem hiányos, jól megjegyzed, amit mondok: ha gyorsan akarsz szaladni, a lovat így kell biztatni: Nye te, nye! s szalad mint a szél sebesen, még annál is sebesebben!

– Csak bizza rám! mondta János hetykén, azzal megrántotta a kantárszárát, jól kinyitotta a száját s kiáltotta nagy hangosan: Nye, te, nye! s hát, Uram, Teremtőm, a ló mindjárt neki iramodott, akár a szél ugy szaladott, de bezzeg hogy János egyszer jobbra billent, másszor balra billent, s addig billent erre, arra, jobbra, balra, megint jobbra, hogy egyszer csak supp! belerepült az árokba. Még a csontja is ropogott, alig tudott feltápáskodni, de nem hiába volt ő Szerencsés János, áldott szerencséjére épp akkor ért oda egy ember, aki tehenet hajtott, ez a lovat megfogta s kérdezte:

– Mi baj, öcsém? Levetett a ló, ugy-e?

– Jaj, le, hogy a farkasok ették volna meg. No de nem is ülök rá többet. Hej, csak jobb a tehen a lónál! Az ember csak szép csendesen ballag utána s amellet még tejet is ad, vajat is ad. Igaz-e?

– Bezzeg, hogy igaz, mondta a tehenes ember. Tudod mit? Egyet mondok, kettő lesz belőle, cseréljünk.

– Nem bánom én, mondta János. Jobb, ha a kend nyaka szakad meg, nem az enyém. Igaz-e?

– Igaz, igaz, mondta az ember, s már fel

is pattant a lóra, s úgy elvágatott, mint a sebes szél.

Elindult János is, szép csendesen ment, mendegélt a tehén után, gyönyörködött benne s mondogatta magában:

Most már nem lesz gondom
Soha, amíg élek.
Nagy úr ám a király,
Vele sem cserélek.

Az ám, lesz most teje, vaja, ha akarja, sajtja is, mi kéne még, ha vóna? Virágos kedvén bement egy korcsmába, ott evett, ivott, jóllakott, aztán tovább ballagott.

Hiszen ez így jól volt, ahogy volt, de rettentő nagy meleg volt, s úgy eltikkadt János a nagy szomjuságtól, hogy a nyelvét kilógatta s a lelkét is majd kiadta.

— Né, te, né, rikkantott János, hiszen itt a tehenem, egyszeribe megfejem!

Nosza, a tehenet egy fához megkötötte, s merthogy nem volt sajtárja, a sapkáját levette, a tehén alá tette, s fejte, fejte tehén tőgyét, huzta, huzta, szorongatta, de egy csépp tejet sem adott az ebadta. Ez nem elég, a tehén a tréfát megunt, s mert hogy János erősen huzta, huzta, szorongatta, úgy megrugta, hogy jó messze penderült, az út szélén elterült. De nem hiába volt ő Szerencsés János, éppen akkor ért oda egy mézárós, kinek neve vala szintén János. Malacot tolt talicskán a mézárós, de hogy látta, mi történt, egyszeribe megállott.

— Mi baj, ecsém?

Mondta János:

Haj, haj, sok baj,
Sem tej, sem vaj!

Megnézi a mézárós a tehenet, csóválja a fejét, hümmöget:

— Nem is lesz már ennek teje, ecsém, ez árnyék világon. Vén dög ez már, s nagy számár, aki ettől tejet vár.

— Hát most aztán mit csináljak? — Kérgette János. — Megüttessem?

Kutyának való ez. Igaz-e?

— Eltaláltad, szent ecsém! Hanem segíték én rajtad. Ezt a szép kicsi malacot neked adom e vén dögért, majd én kivágom a husát, elcsuszik a többi közt. Azért vagyok én mézárós, kinek neve Virág János!

— Ó, hogy az Isten áldja meg! — hálálkodott János. Kezet csaptak, megvolt a vásár.

Majd kibujt a bőréből János, hogyne, mikor megint olyan vásárt csinált, amelyet még a világ sem pipált. Hát csak ment, mendegélt az uton, aztán egyszerre csak szembe jön vele egy fickó legényecske, aki egy nagy fehér libát vitt a hóna alatt. Nosza, szóba elegyednek, s mindketten dicsekednek, hogy így meg úgy: Ez a malac, nem te! — Ez a liba, nem te! Addig s addig, hogy azt mondja a fickó: Emeld csak meg a libámat. Nyolc hete, hogy tömjük, három fontos a mája, hat fontos a zuzája!

Megemelé János a libát, a fejét csóválja: ejnye, ejnye, ez mán döfi! No de az én malacom se kutya!

— Igaz, igaz, mondta a fickó, de vigyázz, mert meggyülik vele a bajod!

— Már mért gyülne meg?

— Mért-e? Azért mert éppen most lopták el a bíró malacát a szomszéd faluban s keresik az emberek mindenfelé. Bizony, mondom, tömlöcbe kerülsz!

— Hej, megijedt szegény János! Könnyörögve könyörgött a fickónak, hogy cseréljen vele. A fickó jó sokáig kérte magát, aztán Isten neki! ráállott a cserére, egy mellékutra félreCAPOTT, eltűnt a malaccal, János pedig a libát hóna alá kapta s ment nagy vigan hazafelé. Addig ment, mendegélt, hogy az utolsó faluhoz ért, s hát ott mit lát ugyan bizony? Nem látott ő egyebet, csupán annyit, hogy egy köszörüs a köszörűjével köszörült s majd megveszett, úgy örült, mert folyton ezt énekelte:

Forog, forog a kerék,
Van zsebenben pénz elég.
Csak kést s ollót köszörülök,
S zsebemben mennyi pénz csörög!

Nézi János a köszörüst, aztán mondja neki:

— Hej de jó dolga lehet kigyelmednek, köszörülés közben vigan énekelget!

— Meghiszem azt, felelte a köszörüs. Nincs jobb dolga embernek a földön, mint a köszörüsnek. Csak köszörül, csak köszörül, s zsebe soha ki nem ürül.

— Ugyan bizony?

— Ugy van bizony. Hát ezt a szép ludat hol vetted?

— Nem vettem, cseréltem egy malacért.

— Malacért? Ugyan bizony?

— Ugy van, bizony.

— S a malacot hol szerezted?

— Kaptam egy tehénért.

— Ugyan bizony?

— Ugy van, bizony!

— Hát a tehenet?

— Azt egy lóért kaptam.

— Ugyan bizony?

— Ugy van, bizony.

— S hát a lovat?

— Azt egy akkora darab aranyért, mint a fejem.

— Ugyan bizony?

— Ugy van bizony. Akár meg is esküszöm.

— No, hallod-e, mondta a köszörüs, sok szerencsés embert láttam, de hozzád hasonlatost még nem, pedig megöregedtem, kenyerem javát megettem.

— Meghiszem azt!

— Látod-e, Isten ellen való vétek, hogy nem vagy köszörüs. Neked lenne még csak sok pénz!

— Az ám, mondta János, de ha nincs köszörüm,

– Tudod, mit? Adok én neked egy köszörűkövet. Azzal kezdhetsz valamit. Te meg add nekem a libát!

– Tiszta jószívvel, öreg! rikkantott János.

Ott mindjárt kezét csaptak, a köszörűs adott neki egy vásott, csorbult köszörűkövet, s ráadásul felvett a földről egy nagy követ, azt is neki adta:

– Nesze, fiam, vigyed. Ezzel egyenesre verheted az elgörbült szegeket, – használd egésszéggel!

Hiszen vagy örült vagy nem eddig János, az öröme bezzeg nem volt most hiányos.

– Igazán burokban születtem, mondta magában, amint ment, mendegélt. Hanem egyszer csak mi történt? Nem történt egyéb, csak annyi, hogy erősen ellankadt, mind nehezebb, nehezebb

lett a kő, aztán éhes lett, s nem volt, amit egyék; szomjas lett, nem volt, amit igyék, haj, haj, bizony nem bánta volna, ha attól az irgalmatlan nagy kőtől megszabadul. De nem hiába volt ő szerencsés, mert áldott szerencséje egy kuthoz ére, ott a nagy követ beledobta, aztán nekihajolt a kuthnak, hogy jót huzzon belőle. Ahogy neki hajolt, hogy, hogy nem, elég az, hogy a köszörűkő a zsebéből kiesett, s belecsobbant a kutba.

– Ó de jó, ó de jó! táncolt János örömeiben. Nem kell hazacipelnem, nem, nem, nem! No még ilyen szerencsés ember sem volt a világon, mint én!

Meg sem állott hazáig, futva-futott az éd's anyja házáig.

Holnap legyen a vendégetek. (Kisbaczon.)

A méh.

– Irta: MONOKY SÁNDOR. –

Künn a mezőn tengernyi vadvirág
A regg harmatját keblén rengeti,
Tűz- s lángbadát a fényes napvilág
Fölöttük lassan széttergeti,
A sikra szállnak apró daliák
Virágszerelmes, munkás seregi.

A szín, az illat vonz, csábít, ragad,
Egymás karjába dőlnek boldogan
Méz-csókot ad a kis virágajak,
Míg kelyhe mélyén új élet fogan.
Élvezni kell az üdvadó nyarat,
Mert nemsokára eltűn, elrohan.

Mig a gyönyörnek kelyhét issza-issza,
Dalt suttog hozzá a vad rózsaszál,
Halk zümmögéssel felel neki vissza
Búcsuzóul a méh és tovaszáll.
Az égnek arca olyszép, szüzi, tiszta,
Szeme fényétől vidám a határ.

A kis bogár száll völgyön és hegyen,
Mig fölhalálja boldog édenét;
Árnyas kert fái rejtik csendesen
A kis tanyát, hol él e fürge nép
Terhét megosztva. Mig egyik megyen,
Dúsan rakodva a másik belép.

Mig a tavasz tart és az enyhe nyár,
Amíg virág van künn, a réteken,
Szerelmesére ki epedve vár:
A dolgoz méh ott gyakran megjelen;
De hűvös ősz jön s komor tél. Be kár,
Hogy az öröm s a fény nem végtelen!

Virágleányok pártás kis fejét
Lágyan borítja hófehér lepel.
Elköltözött a nótás nemzedék,
Bús altatót a szellő énekel,
S a méh – siratván hunyt szerelmesét –
Félrevonul a múlt emlékével.

Kerek világnak legédesebb nektárja
Arany kelyhekben csillog asztalán,
A rózsza, hárs és akác illatárja
S a gyémánt fénye alkotják. Talán
Az istenek az Olympon tanyázva
Éltek ilyennel boldog hajdanán.

Az édes multnak letűnt napjait
Visszaálmódja, míg künn fű, havaz,
Egy szebb jövőről képet sző a hit:
Midőn eljő a rügybontó tavasz;
Midőn népes lesz újra a csalit
S fülemile dalát visszhangozza az.

Megerkeztén a várva-várt időnek
A régi kedve ismét visszatér,
Kedves virági megint előjönnek
S új hódításra készen áll a tér;
Aranyszín méze a rétnak, mezőnek
Hú szerelméért édes, drága bér.

Millió virágok összegyűjtött csókját
Az ember tőle elrabolja bár,
Akinek testén égető nyomot hágy
S küzdése díja a biztos halál;
Mégis a többi vigan gyűjt tovább
S a tél, lakukban, telt kamrárt talál.

(Vámfalu.)

A CIMBORA 1923. évének első
fél évében megjelent összes számai

diszes kötésben
kaphatók.

A 400 oldalas kötet ára 120
leu. Az összeg előzetes be-
küldése ellenében vagy után-
vét mellett szállítja a Cimbora
kiadóhivatala — Szatmár.

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés a párducról.)

Tamás: A ragadozó állatok közül melyiket tartod te a legszebbnek? Nekem legjobban a párduc és a leopárd tetszik. Mind a kettőnek gyönyörű a bőre és olyan szép a járása. Az állatkertben sokáig nézegettem őket. Szerettem volna közel menni, hogy megsimogassam. Különösen gyönyörűk voltak a kicsinyek. Ugy játszottak egymással, mint a kis cicák. Az öregeknek a szeme azonban ijesztő. Ha rámnéztek, elment a kedvem a cirógatástól.

Ápa: Legelőször egy tévedésedre figyelmeztetlek. A párduc és a leopárd egy állatfaj, nem kettő. Igaz, hogy az egyik faj valamivel kisebb, de minden más tekintetben megegyezik a másikkal. Az elnevezés körül a legnagyobb zavar volt, mert egyes vidékeken párducnak nevezik azt az állatot, melyet más vidékeken leopárdnak és fordítva. Helyesebb, ha a tudósokat követjük és úgy mondjuk, hogy párduc vagy leopárd. Én a leopárd nevet egyszerűen elhagynám és csak párducot mondanék. A leopárd név ugyanis tévedés következménye. Azt hitték a régiek, hogy a nagyobb párduc az oroszlánnak és párducnak leszármazottja. Innen a név, mert leó oroszlánt, párduc(us) pedig párducot jelent.

A rómaiak jól ismerték. Ázsiából, Afrikából százszámra hozták a cirkuszi játékokhoz. Nagyon szerették. Járása halk, könnyed és rendkívül gyors, nagyszerűen ugrik és mászik, szűkség esetén uszik is. Gyönyörű tarka színű bőre még a tigris bőrénél is szebb. Azonkívül vakmerő és vérengző. Ilyen állat kellett nekik a cirkuszba. Ez nem hagyta könnyen megölni magát. Halálra sebezve is védekezett. Ha a cirkuszban ilyen volt, képzelheted, milyen a saját környezetében. Réme az erdő és mező vadjainak. Előle nincs menekülés. Még a majmok is hiába menekülnek a fákra, a párduc villámgyorsan kuszik utánuk karcsu testével. Persze, nem a gorilla után, mert az megfojtaná, hanem a kisebbek áldozatul esnek. Karmai rettenetesen kegyetlensége közismert. Nemcsak azokat pusztítja, amelyekre táplálkozás céljából szüksége van, hanem ok nélkül is mészárol. Mintha ellensége volna minden mozgónak és élőnek. Nem olyan nagy és erős, mint az oroszlán, de talán több kárt okoz. Az emberek jobban is haraguszna rá. Óvatosan, halkan közeledik, szinte csak akkor lehet észrevenni, amikor már ugrik. Az oroszlán ordításával adja alattvalói tudtára, hogy megindult a vadászatra, a párduc rendszeren néma. Még a finom hallású állatok is alig veszik észre közeledését. Talpa olyan finom, mint a bársony, de a bársonyban olyan erős és éles karmok vannak, mint a tűr. Megtámad magánál sokkal nagyobb állatokat is. Igaz, hogy gyakran meg is járja. Különösen olyan állatokkal, amelyek védelmére kelnek egymásnak. A maj-

mok ellen nem mindig sikerül a támadása. Az öregebb hímek, különösen a páviánok, fogcsikorgatva szállnak vele szembe. De ő türelmes, addig-addig ólálkodik, settenkedik, amíg elcsip egy-egy fiatalabbat vagy nőtényt. A kisebb majmok közül természetesen könnyen szerez zsákmányt. Az ilyen állat tetszett a rómaiaknak. Ha a veszedelmet felfogta, lehasalt ugrásra készen, szeme mindenütt a rést kereste. Bolond módjára sohasem támadott, csak végső kétségbeesésében, amikor már nem látott menekülési utat. A vadászok ma is gyakran megjárják vele. A tulerő elől menekül, de ha be van kerítve, szemtelen és vakmerő. Nem vehetjük rossz néven tőle, hiszen az életét védi. Gyakran előfordul, hogy a bozótban meghúzódik. Ilyenkor a vadászok rettenetes lármát csapnak. Látszólag nem törődik velük. Én azt hiszem, hogy gonosz szeme a rést lesi. A körülfogott tigris is szokott így viselkedni. Néha nyugodtan türi a dobálást is. Nem akar mozdulni, mert tudja, hogy akkor végső veszedelem fenyegeti. Ha az embergyűrű körülveszi és már majdnem fekvő helyéhez ér, villámgyorsan veti rá magát egyik ellenségére, hogy rést törjön. Ha tapasztalatlan vagy ügyetlen emberek üldözik, két-háromszoros embergyűrűt is áttör és hetekig szenvednek azok, kiket kidöntött a sorból. Legjobb jó vadászkutyákkal felhajtani. Persze, a szegény kutya élete nincs biztonságban, de ők hűséges szolgák és gazdájuk parancsszavára szívesen vállalkoznak önfeláldozó tetteire is. Különösen a párduccal szemben, mert ki nem állhatják.

Tamás: Akkor a benszülöttek házaiban biztonságban lehetnek, mert a kutya bizonyosan rémitően ugatnak, ha megérik a szagát.

Ápa: Ugatnak ám, ha megérik. A macskaféle állatoknak azonban rendszeren van annyi eszük, hogy nem arról jönnek, amerről a szél fúj. A szagot pedig csak a szél viszi. Szegény kutya néha már csak akkor veszi észre, amikor a nyakába harapott. Ha több kutya van a ház körül és erős kutya, akkor nem kell félni. Kutya nélkül nem laknék a párduc hazájában. Különös dolgokat mondanak róla. Néha valószínűleg beszokik a faluba. Azt lehetne hinni róla, hogy bosszantani akarja az embereket. Bejön az udvarba is. Sőt a szobába is benéz. Persze, nem mindig az ajtón, hanem néha a falon keresztül.

Tamás: Ezt nem értem. Csak nem az ablakon keresztül mászik be?

Ápa: Megteszi ő azt is, ha nyitva hagyják számára. De én falat mondtam. Nem igazi falat ugyan, hanem sövénykerítést, mert melegebb vidékeken a falvakon nem építenek olyan szilárd házakat, mint a mieink. Képzelem, hogyan éreznéd magad, ha éjjel egy kis recsegés-ropo-

gásra ébrednél és a falból, illetőleg sövénykerítésből két izzó szem nézne rád. Ha világot gyujtanál, ott látnád a párdúc fejét. Késő volna menekülésre gondolni. Ilyenkor legjobb bátran szembeszállni. Felnőtt ügyes ember, ha csak valamilyen védőeszköze van, el tudja kergetni. Igaz, hogy visszajön. Ezért mondtam róla, hogy nemcsak bátor, hanem szemtelen is. Ha például a falu felső végénél elkergetik, lekerül a tulsó végére. Ugy gondolkozik, hogy a nagy ijedelemben néhány állat bizonyosan elvesztette a fejét és arra menekül. Ha nem kap zsákmányt, ismét feltűnik a felső részen. Végre is a kitarításának megvan a gyümölcse, hiszen ő nem is válogatós. Szereti ugyan a kecskét és juhot, de szívesen visz el egy kutyát is. Sőt megelégszik a legkisebb malaccal. Ha négylábu nem kerül, jó a szárnyas is. Egy-egy tyúk, liba, kacska nem megvetendő falat. Ha a gonosz és fősvény ember mindent óvatosan elzárt előle, sőt fegyverrel is fenyegette, valószínűleg bosszúterveken töri a fejét. Ha utközben valami apróságot talál, azt menten befalja. Valószínűleg a békák, gyíkok sincsenek biztonságban tőle. Legalább is ezzel vádolják.

Az embernek is veszedelmes ellensége, különösen a nőket és gyermekeket támadja meg. A felnőtt, erős férfi ellent tud neki állni, persze súlyosan megtépázva kerül ki a küzdelemből.

Tamás: Ugy-e, nem lehet a párdúcot megszelidíteni?

Apa: Az állatkertekben lehet kölyökpárducokat látni. Ezekből gyakran nagyon szelid állatokat nevelnek. Azt mondják, hogy egyáltalán nem veszélyesek ezek a megszelidített párdúkok. Egy tudós a szobájában tartott egyet napközben, mintha macska vagy kis kutya lett volna. A párdúc állítólag annyira szelid volt, hogy a gazdája kezét nyaldosta. Néha-néha hozzátörleszkedett, mint a hizelkedő cica. Még dorombolt is. Ha lefeküdt a szoba padlójára vagy szőnyegére, a gazda kis lánykája ráült, vagy ráhajtotta a fejét. Kellemes érzés lehet egy ilyen puha meleg állaton egy kicsit szundikálni, de én inkább a bőrén szundikálnék. Az nem olyan meleg, nem hizelkedik, nem is dorombol, de legalább tudom, hogy rossz gondolatai sincsenek. Én nem bizom a párdúcban. Előfordulhat ilyen szelid példány is a fogságban és lassankint a fogságban született párdúkok utódjai olyan szelidek lesznek mint a macskák. De még meg kell várunk legalább is az unokákat. Az elfogott kölyökpárducot is meg lehet szelidíteni, de korán kell hozzá kezdeni, mert alig nő akkorára mint a macska, már az anyjával közös vadászatra indul. Hamar megtanulja a mesterséget.

Tamás: A párdúc is olyan nagyon szereti a fiait mint a macska?

Apa: Ez a legszebb vonás ebben a vérengző állatban. Ha élete forog veszélyben, akkor is védi kölykeit. Igaz, hogy ritkán forognak a fiatalok veszélyben, mert a mamájuk jól elrejtí

őket. Ha alkalmas odut nem talál, csinál ő magának. A fa gyökerei között mély utat épít és oda rejtí kölykeit. Kevés állat merne hozzájuk nyulni, mert az anya irtózatosan dühös, vakmerő és bosszuálló. Sokáig nem hagyja őket játszadozni. Korán kell az iskolába menniök s a mamájuk kitűnő tanító. Igaz, hogy a gyerekeket se kell biztatni, egy-kettőre megtanulják a leckét. Ha egy ilyen növendék-párducot elfognak, nehéz azt már igazán szelid állattá nevelni. Legjobb a ketrecben tartani. A kiváló tudós, Brehm, a párdúcát kibocsátotta ugyan a ketrecből, de mindig láncon. Így is nagy zűrzavart csinált az udvaron. Képzelheted, mennyire megijedtek az udvar többi állatai, amikor az óriás macskát meglátták. A párdúc nem is titkolta, hogy szeretne beléjük harapni. Le-lelapult, hogy rájuk-vesse magát, de a nyakán levő lánc idejében figyelmeztette, hogy börtönben van. Csak sétálni engedték ki egy kicsit. Elég bajt okozott ugy is. Nem akart visszamenni a ketrecébe. Megverní nem lehetett, mert könnyen rávethette magát támadójára. Persze, az ember az eszével mindig legyőzi az állatot. Ezt a párdúcot is rá lehetett szoktatni az engedelmességre. Csak előhozták a vizipuskát és jól meglocsolták. A hideg víz lehűtötte a dühét. Azt hiszem, ez a legjobb gyógyító szere minden haragnak. Mikor néhány-szor kitapasztalta, mennyire kellemetlen a hideg zuhany, már nem is kellett meglocsolni, csak előtolták a fecskendőt. Ijedten menekült előle.

Az emberek minden eszközzel pusztítják, de nem tudják kiirtani. Nem tudják kipusztítani nemcsak azért, mert szapora, hanem azért sem, mert nehéz megcélozni. Gyorsan mozog, ugrik és a veszedelem elől menekül. Persze a puska sokat ártott neki is. De a bennszülöttek vermet is ásnak neki, mint a tigrisnek. Kikötnek csalétkül egy szegény állatot, rendesen kecskét. A kecske mekegése a legszebb muzsika a párdúc fülének. Ha a kecskéhez közeledik vagy beleesik a verembe, vagy a közelben meghuzódó vadász lövi le. Fogják egérfogóval is.

Tamás: Már megint tréfálsz, apus. Egérfogóval ezt a hatalmas állatot!

Apa: Nem tréfálok, fiam. Igazi egérfogóval, persze óriási erős fogóval, melynek belsejében van a csalétek. Jó hus, vagy valamilyen eleven állat. A párdúc nem szívesen megy be. Körülsétálja óvatosan, cselt gyanít, de minthogy jó étvágya van, nem tud ellenállani a csábításnak. Bemegy karcsu testével és lecsapódik az egérfogó ajtajára. Döngeti aztán kétségbeesetten, nem pihen egy percet sem, dühös, hogy becsapták, de a vasrudakkal nem bír. Képzelheted, mekkora düh foghatja el, amikor másnap megjelenik a fogó mellett az ember és ő nem lapulhat le, nem ugorhatik, nem kísérelheti meg a menekülést. Ki van szolgáltatva engesztelhetetlen ellenségének. A faluban valóságos népünnepet rendeznek, ha sikerül egy-egy párdúcot végleg ártalmatlanná tenni. A bőre sok helyt

ma is diadalmi jelvény. Régebben még több nép között nagyon megbecsült jószág volt. A bőrt testükön dísznek hordozták. Diványtakarónak, vagy szőnyeg helyett a padozaton ma is használják szép tarka bőrét.

Tamás: Csak még egyet akarok tőled kérdezni. Olyan feltűnően tarka a bőre, miért nem veszik a vadászok és az állatok már messziről észre.

Apa: Egyszer már a tigrissel kapcsolatban magyaráztam neked, hogy éppen tarkasága miatt tűnik el könnyen. Az erdőkben és a mezőkön a

párduc hazájában a növényeknek is tarka színek van. Egyáltalán — vehetted észre, hogy a természet gondoskodott az állatokról. Olyan színekbe öltöztette őket, hogy könnyen elbujhasanak üldözőik elől. A jegesmedve fehér, a leveli béka vagy sáska zöld, a nyul színe hasonlít a szántóföldéhez, az oroszláné a puszta homokjához. Sőt olyan állatok is vannak, melyek évszakok szerint színt változtatnak. Nyáron vöröses, vagy szürkés-barnák, télen pedig fehérek. Ha az állatokat színük nem védelmezné elleneségeik elől, a legtöbb faj hamarosan kipusztulna.

Tökmag király harmónikázik

Öcsike „nadselü“ gondolatairól.

Londonban, hej, van számos utca dallamára.

Tenger kérdés jött mostanában:

Öcsike el mért hallgatott?

Hétről-hétre várják hiába

A „nadselü“ gondolatot.

O, jaj, mi történt? sirnak-rinak,

Könyvecsétes levelet írnak:

Mi az oka? Mi az oka?

Kérdi sok ezer unoka.

Nem győz felelni nagyapóka,

Azt sem tudja, hol a feje.

Ideges szörnyen hetek óta

Sem nappala sem éjjele.

Komorán jár-kél, szava nincsen,

Mi történt vele, ó, nagy Isten!?

Pont a nevenapja körül,

Mikor mindenki úgy örül!

Mit gondoltok, vaj' mi okozta,

Hogy kedve búsrá változott?

Posta, posta, mindig a posta,

Ez az ezerszer átkozott.

S mit gondoltok, ki hibás abban,

Hogy „nadselü“ nem volt ujabban?

A posta, posta, senki más,

Ő a hibás, ő a hibás!

Ó, Öcsike, a drága gyermek,

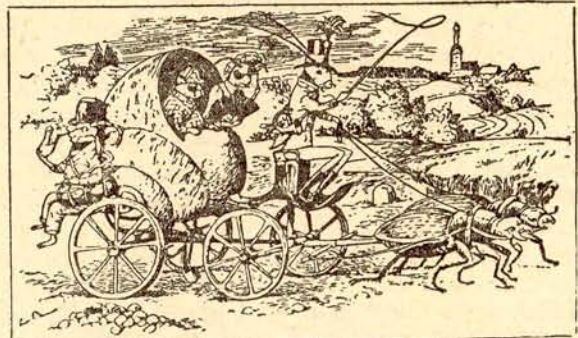
„Nadselü“ termel szüntelen.

E nyáron már egy zsákkal termett,

De most már ő is kedvtelen.
Hiába munkált az ő esze,
Mert a postán, haj! mind elvesze,
Mit termelt s mihez rajzokat
Rajzolt Ocsvár bácsi sokat.

Most tessék megint újra írni
A sok nadselüt, nagyapó!
Ezen bizony lehetne sirni,
Mert ez már nem mulattató.
S ez nem elég, kell új rajz is még,
Címkografálni kell ezt ismét,
S tovább üldöz a Nemezis:
Hátha megint elvesz ez is!

Gyermekkoromban — ő, ez a kor! —
Hová levél, hová levél?
Cigány vala a postás akkor,
És sosem veszett el levél,
Most gőzparipa viszi szerte,
A cigánypostást elseperte —
Es mégis elvesznek a levelek...
Cigány postás, Isten veled!

Kiadó bácsi postája csehszlovákiai előfizetőihez:

A következő előfizetések érkeztek be:

Csajka Zsuzska, Kosice 20 cK december 31-ig.
A lapot július hó 1-től megindítottuk.

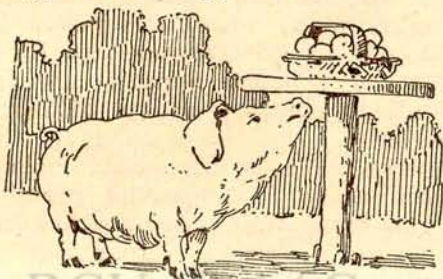
Adamis Gusztáv Rozsnyó, 20 cK december 31-ig.
Holénia Márta Presov, 10 cK szeptember 30-ig.

Luby gyerekek, Nemecka-Lupca. Köszönjük, hogy a Cimbora a mutatószámok alapján előfizetetek. — Az előfizetési díj július hó 1-től esedékes, melyet kérünk átutalni.

A ravasz koca.

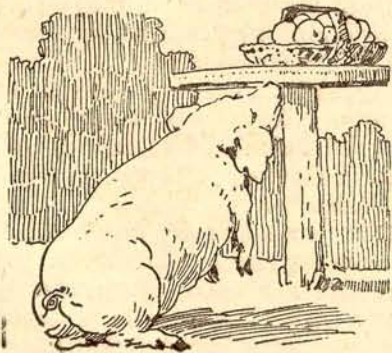
Akár hiszitek, akár nem, gyerekek, öreg-ségére rettenetesen dicsekvő ember lett Nagyapóból. Semmivel sem szeret annyira dicsekedni, mint azzal, hogy hány „köteles marhája” van neki. Köteles marhának, ha nem tudnátok, az olyan marhát hívják, amelyiket kötelen szoktak vezetni, szóval a lovat, meg a tehenet. De Nagyapóka, hogy több köteles marhával dicsekedhessék, még a disznókat, sőt a szopós malacokat is a köteles marhák közé szokta számítani. Bámulnak is az emberek, mikor eldicsekszik azzal, hogy éppen harminchárom köteles marhája van.

No, de mert a jó Isten meg szokta büntetni a dicsekvő embert, hát megáldotta Nagyapókát egy harmincnegyedik köteles marhával,

hanem abban aztán nem volt köszönet! Ez a harmincnegyedik köteles marha egy idegen koca volt, amely amint az almahullás megkezdődött, minden áldott nap megszökött a gazdájától, a nyitott kapun beszaladt Nagyapóka kertjében s hol itt, hol ott kapták rajta, amint jóízűen hersegett, ropogtatta a földrehullott almát. Gyerekek, cselédek, de még nagyok is, egyebet sem tettek egész álló nap, csak az idegen kocát kergették nagy hujjogatóssal. De hiszen kergethették, egy félóra sem telt belé, ott állt ismét valamelyik almafa alatt.

S ha még csak az almafa alatt állt volna! De halljatok csak ide, mi történt! Uzsonnára terítették a kertben a kis kerek asztalon s az

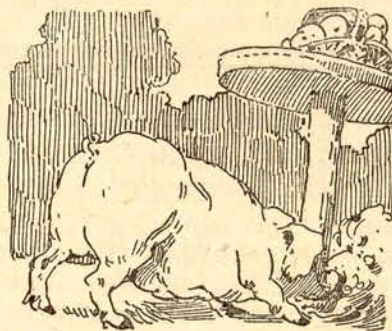

asztalra letettek egy tálat, telidestele rakva gyönyörű almával, körtével, szilvával. Egy-két percig nem volt senki az asztal körül s hát természetesen ott termett a harmincnegyedik köteles marha, az idegen koca. Tátott szájjal

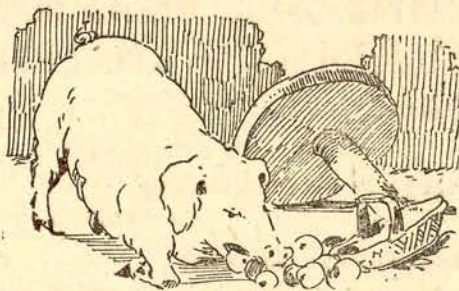
nézte az asztalra fölhalmozott gyümölcsöt s nyilván ezt gondolta magában:

— Miért egyem én mindig földrehullott, ütődött, félig rothadt almát? Talán bizony nekem nincs is jogom ahhoz, hogy kézzel szedett, finom gyümölcsből lakjam jól?

Az ám, csak hogy az asztal magas volt a kocának, hiába nyujtogatta a nyakát, nem érte el a gyümölcsöt.

No, de nem azért látogatott el olyan gyakran Öcsikéék kertjébe, hogy rá is ne ragadt volna valami nadselű gondolat. Elkezdte turni orrával a földet a kerekasztal lába körül. Addig s addig turta, hogy egyszerre csak kidőlt az asztal s földre hullott a tál, a tálról alma, körte, szilva s a ravasz koca olyan gyönyörűséggel kezdett hersegni, csemcsegni, hogy boldogult édesmamájának a szive is repesett volna örömeiben, ha hallja. A nagy hersegéstől, csemcsegéstől persze nem vette észre, hogy

egyszerre háromfelől is közelednek hozzá az az uzsonnára szállingó gyerekek, egyik pálcával, másik suhogó ostorral. Hogy mi következett most, azt ugy is tudjátok, ha el nem mondom, — hát nem is mondom el. Miért lennék kegyetlenebb a rajzoló bácsinál, aki újabb időben megszokta már, hogy a nadselű gondolatok végét sohasem rajzolja meg?

(Kisbaczon.)

Elek nagyapó.

A CIMBORA első félévi

BEKÖTÉSI TÁBLÁI

elkészültek. A csinos és tartós bekötési táblák ára 30 leu és 5 leu postaköltség.

GYEREKEK!

**Akarjátok-e képen meglátni
a ti Elek nagyapótok
kisbaczoni házat, kertjét
s magát Elek nagyapót,**

amint a kertjében a sarjút kaszálja és ölbevaló kis
unokájával a malacokat eteti?

Ha akarjátok látni, kérjétek meg édes szüleiteket,
vegyék meg nektek a „Vasárnapi Ujság“ legújabb szá-
mát, amelyet szintén Elek nagyapó szerkeszt a nagyok
számára. Egyes szám minden lapárusnál kapható 10 lejtért.
Előfizetni Kolozsváron lehet a Vasárnapi Ujság kiadó-
hivatalánál str. Regina Maria 14.

**A Cimbora augusztus 12-én meg-
jelenő, 32-ik számának
tartalomjegyzéke:**

Cimkép: *Tópartján.* Öcsvár Rezső rajza. — Szentim-
rei Jenő: *A bűvös asztal.* Vers. — Pap József: *Madár-
fészek.* Elbeszélés. — E-ő. *Tópartján.* Vers. — Gulyás
Károly: *Pittyembő.* Mese. — Lägerlöf Zelma: *A vörös-
begy.* — Elek nagyapó: *Kakaska és tyukocsk.* Mese.
— Fejér Gerő: *Szent Péter és a Méhek.* Vers. — Ta-
más érdeklődik: *Az eszkimókról.* — Elek nagyapó: *A
szörnyeteg.* (Öcsike.) — Alexandri: *A pacsirta legen-
dája.* Vers. — Zsoldos László: *Sárika meg Tusika.*
Elbeszélés. — Dsida Jenő: *Édesanya nevenapjára.* Vers.
Fejtörő. — *Elek nagyapó üzeni.* — *Regénymelléklet.*

**A MAGYAR CSALÁD TELJES OLVAS-
MÁNYSZÜKSÉGLETÉT KIELÉGITIK**

a Pásztortűz

szépirodalmi folyóirat,

Magyar Kisebbség

félhavi politikai szemle,

Vasárnapi Ujság

képes családi hetilap,

Cimbora

képes gyermekujás.

Ha a családfő a fent felsorolt négy lapot meg-
rendeli, amellyel, hogy aránytalanul olcsóbban jut
hozzájuk, a *Magyar Kisebbségben* politikai irányu
érdeklődését, a *Pásztortűzben* magasabb rendű
szépirodalmi igényeit elégíti ki, a *Vasárnapi Ujság-
ban* a hét aktuálisait és szórakoztató olvasma-
nyokat, a *Cimborában* pedig gyermekeikt szórakoz-
tató és nevelő hasznos olvasni valókat talál. Tábo-
rukban kell lenni tehát minden magyar családnak.

Kérjen mutatványszámot: a

Haladás Lap- és Könyvkiadó Vállalatától, Kolozsvár,
illetve a **Magyar Kisebbség** kiadóhivatalától Lugos,
illetve a **Cimbora** kiadóhivatalától, Szatmárról.

A gyík.

Irta Böllőni Jolán.

— Béluska! Zolika! — szólítottatta be
anyuka kis csemetéit, — ha ma egész nap jók
lesztek, holnap reggel kirándulunk az erdőbe.

No hiszen lett erre a hirre hatalmas öröm,
a két kis lurkó vad táncba kezdett s közben
olyan fülhasogató indián csatakiáltásokat hal-
latott, hogy anyuka kénytelen volt megfenye-
getni őket:

— Gyerekek, ha csöndben nem lesztek,
elmarad ám a holnapi kirándulás! — Erre már
megszeppentek kissé. Kéz a kézben sétálgattak
az udvaron, ezerféle rózsaszínű tervet főztek
kis koponyájukban. És csodák csodája, csönd-
ben is maradtak egész nap. Este minden biz-
tatás nélkül hamarosan elaludtak. Másnap már
korán reggel talpon voltak s aggódva kémlel-
tek ki az ablakon. Szerencsére az ég tisztán
kéklett, a nap ragyogó sugarai már kezdték
bevilágítani a környéket, szóval kitűnő kirán-
dulási idő volt.

Anyuka is ugyancsak kitett magáért: a
két gyerek csinos kis hátizsákját színültig tele-
tölte finom harapnivalókkal. Az erdő közel volt,
még Zolika apró lábacska sem fáradtak el, máris
megérkeztek. Természetes, hogy legelőször is a
hátizsák tartalmát kellett megvizsgálniok, hiszen
a gyaloglástól nagyszerű étvágyuk támadt. Ala-
posan belakomáztak. Zolika éppen egy diós-
kiflit készült bekebelezni, amikor hirtelen föl-
ugrott, két kezét összecsapta, úgy, hogy a kifli
lepottyant a földre:

— Jaj, anyukám, ugyan mi zöröghet amott,
a száraz levelek között?

— Pszt, legyetek nagyon csöndesen! Ni,
amott a fa tövében van egy kis fürge gyík. Jól
nyissátok ám ki a szemecskéteket, mert külön-
ben aligha veszitek észre. A fürge gyík háta
piszkoszöld színű, megtévesztésig hasonló kör-
nyezetéhez. Meg tudnátok-e mondani, hogy a jó
Isten miért adott ilyen ruhát a fürge gyíknak?

Béluska, természetesen, tudja, el is magya-
rázza Zolikának, hogy a gyík így könnyebben
elrejtőzhetik ellenségei elől.

— Figyeljük meg, hogy miben mesterke-
dik gyík uram őkegyelme. Nézzétek csak, mi-
lyen óvatosan halad előre, meg-megáll, széles
szájából ki ki-kinyújtva vékony, kétágu nyelvét.
Ugyan mit akarhat?

— Ohó, tudom már, kissé távolabb egy
levelen kövér legyecské sütkérezik. Ezer szem-
mel tekint szét a világba, de vesztére őt is meg-
téveszti a gyíknak a környezetéhez hasonló színe.
Azt hiszi, hogy csak mozdulatlan kövek és szá-
raz levelek vannak körülötte. Egyszerre csak,
hopp, villámgyosan fölpattan a gyíkokcska, s volt
legyecské, nincs legyecské, nincs legyecské. Gyík
uram meglegedetten morzsolja szét széles szá-
jában s más zsákmány után néz.

– Csak legyet eszik a gyík? – érdeklődik Béluska.

– Mivel nagy és nyitott szája van, nagyobb falatokat is lenyelhet, megeszi a csigát, minden bogarat, sőt még az egeret is.

– Talán fogai is vannak?

– De vannak ám, apró, hegyes, hátrahajló fogai, nem is egy, de több sorban, mert nemcsak állkapcsában, hanem az inyében is vannak fogak. Látjátok széles feje nyak nélkül illeszkedik törzséhez. Teste hengeres alaku és jókora, folytonosan keskenyedő farkban végződik. A gyík farka könnyen letörhetik, de nem búsul ezen, mert nemsokára újra kinő elveszített farka, sőt megtörténik, hogy egy farka helyett kettő is nő.

– Ez igazán érdekes, álmélkodott Béluska.

– Nézzétek, a testét kemény pikkelyek fedik. Ahogy a gyíkocskák nő, szűk lesz neki a bőre, éppen, mint nektek a tavalyi ruhácskátok. A gyík nem töri a fejét, hogy merre, melyik szabóhoz menjen új, bővebb ruhát csináltatni, egyszerűen, ha már nagyon szűk a ruhája, leveti, azaz többizben vedlik. A levett bőr alatt ott van már a kész, új, pompásan találó ruhája. Négy rövid lábán öt-öt ujja van, melyek kör-mökben végződnek. Aranyos pillájú fekete szeme élénken csillog.

Zolika a nagy figyelésben igen előre hajlik s véletlenül megrázza a bokor ágait. Hopp, egy szempillantás alatt eltűnik a gyíkocskák, kitűnő hallásával és látásával azonnal észrevette őket. De milyen villámgyorsan mozog, egyik pillanatban jobbról hallik, mint zörög a levél futása közben, pillanat múlva már hátunk mögött mozog.

– Most már tudom, kiált föl Béluska, miért mondja apuka, amikor igen sokat ugrálunk, mozgunk, hogy fürgék vagyunk, mint a gyík.

– Sajnos, szegény gyíkocskát elijesztettük, de ha mindennap kijöhetnénk ide, szépen meg tudnók szelidíteni. Mindennap kevés ételt helyeznénk a közelbe, nemsokára már egészen hozánk szokna.

– Én nagyon szeretnék egy gyíkocskát fogni, – esengett Zolika.

– Megpróbálhatod, de ugyancsak szemfüles légy, ha el akarod csipni.

Nosza, megindult a gyík vadászat, a két gyerek ide-oda futkosott a gyík után, de hiába volt minden igyekezetük. Nemhiába fürgé gyík a neve a virgonc kis állatkának, de bizony mindig csak a nyomát foghatták meg. Végre a nagy buzgalomban a két koponya hatalmasan összeütődik, mire mind a két vitéz elpityeredik.

– Ne szomorkodjatok, vigasztalja őket anyuka, kár is ezt a vidám, kedves állatocskát rabságba zárni. Azok a bácsik, akik a gyíkok életét figyelték meg, gyíktenyésztőt rendeztek be egy nagyocskák ládába. Tettek bele kavicsot, iszapot, kis edénybe vizet, mert a gyík meleg

nyári napokon fürödni is szeret. Olyan vigan ficáncol a vízben, mint ti, gyerekek. Természetesen, bőven kell a gyíkokat táplálni léggel, bogarakkal, csigákkal, mert különben éhségükben egymást falják föl.

– Vannak-e kis fiacskái a gyíknak? – kérdi Zolika.

– De vannak ám! Az öreg gyík június vagy júliusban 6-14 tojást helyez a nedves földre. A jó meleg napocska 6-8 hét múlva kikelti a helyes kicsi gyíkocskákat. Nem kell nekik semmi gondozás, azonnal olyan fürgén mozognak, mint anyukájuk, vigan fogyasztják a pókokat, legyeket, gilisztákat.

– Télen mit esznek a gyíkok, hiszen akkor nincsenek bogarak.

– Télen bizony éhen maradhatnának a szegény gyíkocskák. Ugy segítenek hát magukon, hogy októberben lebujnak a föld alá és téli álmat alusznak. Ezek ám az igazi álomszuszékok! Aprilisig egyfolytában alszanak, de ha a nap fölmelegíti a földet, ők is előbujnak és vidáman futkosnak ide-oda a földön.

Béluska elgondolkozva hallgatja anyuka magyarázatát, de a hamis Zolika ugyan hova tűnt? Hát bizony ő, úgy látszik, már újra megéhezett, mert csaknem belebujt a hátizsákba, olyan buzgalommal halász ki belőle valami harapnivalót. Természetesen, erre a látványra Béluskának is megjött az étvágya s ő is segít a lakomázásban Zolikának.

– No aztán szedjünk virágot apukának, hadd lássa, hogy itt sem felejtkeztek el róla. Majd aztán, ha már egészen kiürül a hátizsák, szép csendesén indulhatunk is hazafelé.

(Kolozsvar.)

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

Betűrejtvények.

– Beküldte: Csöregi Feri. –

$\frac{1}{2}$ L m

ell	1
E	2

Elek nagyapó üzeni:

Minden levél egyenesen Elek nagyapó címére: Kisbaczon, (Batánii Mici) u. p. Nagybaczon, (Batánii Mare) Háromszék megye (Jud. Treischaune) küldendő, akkor idejében kaptok választ. A levélírás egyik fontos szabálya, hogy benne legyen a levélben: hol kelt, melyik évben s melyik hónap hányadikán!

Elek napjára a szülők és unokák kedves táborából oly nagy serege szállt az üdvözlő, a minden jót kívánó leveleknek, hogy lehetlenséggel határos minden levélre külön-külön válaszolnom. Minden levél egy-egy meleg, ragyogó napsugár, öreg szívemet melegít, életem alkonyát megáryozó. Nem ígértem, hogy ezúttal még melegebb szeretettel ölelem kebleme az én unokáimat, mert irántuk való szeretetem melegebb már nem lehet: ezt meg kellett éreznie már minden unokámnak. Azoknak is, akik üdvözöltek, azoknak is, akik nem írtak számomra a névnapokat s így nem üdvözölhettek, egy az üzenetem: A szép ifjuságnál csak egy van szebb: a szép öregség. Szívemből kívánom, érjétek az enyémhez hasonlóan szép öregséget. — Farkas Maria Kolozsvár. Szép kerek betűs leveleddel nagy örömet szerezte nekem. Azt írod benne, hogy szavaddal könyvet kaptál jutalmul az iskolában, mert igen szereted a verseket; no meg a meséket is. Szórol-szóra tudod már a „Mit akar a vén liba?” mesét. Most már Marosvásárhelyen vagy. Ott is van egy öcsike: ő is mindig a fa tetején van, le is pofog róla nem egyszer. A nagyapó öcsikével is megcsik ez néha, de még mindig talpra állt, mint a cica. Az ám, cicát küldtél öcsikének, azt Andrikskáknak is. Igaz, hogy egeret nem fog, de nem is karmol. Mindketen köszönök a kedves megemlékezést. — Csónka Irénke Torda. Pompásan írtad le a majális, már ezért megérdemelted, hogy cukorfarfőt és egy üveg parfümöt nyerj ott, édesapád pedig 12 pálinkás poharat. Ugyancsak ezért az ügyes leírásért is megérdemelted a fiztágyas értesítőt és a jutalomkönyvet: Petőfi összes költeményeit. Hát csak mulass jól Tátrán: ezt is megérdemled; de még azt is, hogy a kiadó-bácsi a neved után IV. polgáristát írjon. — Varga Gyula és Lajos Petrozsény. Előre tudtam, hogy fiztágyes lesz a bizonyítványotok a rajz kivételével. Es kaptatok jutalomkönyvet is: Gyula Petőfi életrajzát, melyet nagyapó irt. Lajos Petőfi összes költeményét. S megkaptátok a Cimbora-tól nyert könyvet is. Hogy örömetek teljes legyen: a kiadó-bácsi pótolja a 21. számot. — Salamon Sándor Szilágycseh. Rejtvényeidből választok. Szóltam Tökma király öfelségének, de ő nem szólt semmit, csak mosolygott a nagy fehér bajusza alatt. — Denderle József Nászód. Valóban, te voltál az első a te égő piros rózsáddal. A rózsá elhervadt, de szeretetted — hiszem — sohasem fog elhervadni. Örvendek, hogy a nyelvvel sikeresen megbirkóztál. — Wédel Misi Nagyenyed. Köszönöm kérdésedet: jól érkezem haza Enyedről, mert nem is voltam ott, s így ha nem lettél volna beteg, akkor sem találkozhattál volna velem. Remélem, már jobban vagy s azt is remélem, hogy még találkozzunk. — Ádám Márta Ditrő. Bízom, rég nem írtál s most is az ufolsó pillanatban érkeztek a megfélések. Persze, a vizsga, a vizsga! Az írásodból azt következtetem, hogy fényesen sikerült. Eltaláltam-e? — Osztián Ilke Dés. Igazad van: fő az egészség. Nagyonóknak is ez a rendes mondása. Képzelem a boldogságot: jól sikerült a szindarab, apukától is kaptál egy skatulya csokládét, szépen elszavalt versedet meghallgatni még a nagymama is elment a színházba. Aztán német kisasszony jött Bésből, akivel gyakorlod magadat a németben. Régés-régén az én házamnak is volt egy német kisasszony s úgy megtanította németül a gyerekeket, hogy egy hónap múlva már együtt énekeltek a magyar nótákat. Persze, a gyerekekre alig ragadt nekik német szó. No de később megtanulták ezt a nyelvet is. — Dsida Jenő Szatmár. A kezdőbetű helyett egész nevedet írom, mert biztató tehetősre vallanak verseid. A Göthe-vers fordítása sikerült, nemkülönben az Édesanya névnapjára című is. A harmadik német simításra szorul. Szívemből örvendek, hogy rövid időn belül két 6-ik gimnazistát ismertem meg, akik reménykeltően próbálgafták szányaikat: Baumgarten László (Gyulafehérvár) az egyik, te vagy a másik. — De-Káni Zsófia Torda. Színesegyes és két jutalomkönyv: ez már szép eredmény. Sajnálom, hogy nem repülhettek Tordára, mert tudom, sok unokám jönne velem a világhírű hasadékhöz. De majd csak erre is sor kerül. A rejtvényed jó, de túlságosan könnyű a megfejtése. Találsz ki te még nehezezt is. — Virág Annuci Dés. Megkaptam a leveledet s emlékszem, válaszoltam is rá. A kedves meghívást köszönöm, s ha Désre megyek, nem kerülöm el vendégszerző házatokat. A rejtvények ismerősek. — Sziklay László Kassa. Nagyon megörültem, hogy nagyapó bora mutatványszámát megkaptad és megtudtad, hogy nagyapó szerkesztő, ahinek már oly sok könyvét olvastad. Ezt az örömet azzal is kimutathatnád, hogy összeírnád azoknak a Kassán és Cséhszlovákia más helyeiben lakó ismerőseidnek a nevét, akikről gondold, hogy szintén megörülnek a Cimbora-nak s elküldened nekem. Pályázatot épp most hirdetem, remélem, részt veszel abban. Hogy meddig tart az előzetesed, erről majd a kiadó-bácsi értesít. — Czimmernann József Szilágycseh. Eddig bizonyosan megkaptad a postautalványt is s olvasod tovább a meséket és verseket. Szép kerek betűs írásod dicseget érdemel. — Schäffer Ilonka Novi-Becej-Törökbecse. Ugy emlékszem, már üzentem, hogy megkaptam a 25 dinár előfizetést. Örvendek, hogy nagyon tetszik a Cimbora, mert előfizetést szerkesztő s remélem, ebben a tetszésben részesített ottani ismerőseidet is, megküldvén nekem a címüket. Kíváncsi, hogy menél többen olvassátok a Cimbora-t s a jó magyar könyveket. Írásodon még egyáltalán nem látszik meg, hogy

szereb iskolában tanulsz. Rejtvényeidből választok. — Dénes Erzsike Segesvár. Közel egy éve, hogy olvasod a Cimbora-t, sok kedves órát szerzett neked, különösen öcsike (utánozza is Szilárd öcséd), apuka és anyuka is olvassák s csak most, hogy pár napot betegnek feküdtél, határozta el magadat a levélírássra. Ezután gyakrabban írsz. El is várom ezt tőled, aki nemcsak szereted nagyapót, de jeles eredménnyel végeztél az I. polgárit. — Dénes Ibolyka Segesvár. Te meg kifünnöd végeztél a III. elemf, s mert nagyon szereted a Cimbora-t, kérsz, hogy én is szeresselek téged, de még Szilárd öcsédet is, aki még csak most megy iskolába. Ugy látom, te is, Erzsike is, igen szeretik Szilárdkát, a ti öcsikéteket s már ezzel is megnyertétek az én szeretetemet. — Mayer Ferenc Arad. A 26. és 27. számot pótolja a kiadó bácsi, mert a 26. számon kezdődik a II. félév. Rejtvényeid közt sok az ismerős, de egy-kettő nekem ismeretlen, ezek hát sorra kerülnek. — Singer Móríz Dés. Nagy lehetett a szüleid öröme: neked is, Piroška és Margit hugodnak is fiztágyes volt a bizonyítvány. Az írásod nem érdemelte meg ugyan — írod te — a jelest, de jelest adtak, mert nem akarták elrontani a bizonyítványodat. Mi következik ebből? Az következik, ugy-e, hogy szívvel-lelékel dolgozol az írásod megjavításán, mert ebben a feltevésben előlegezték neked a jelest. Örvendek, hogy már meg is fogadtad tanácsomat: a nyáron gyakorlod az olvasást és írást. De emellett ne feleddkezzél meg a test- és lélekedző játékról sem. „Ép testben ép lélek”. Selyemhernyó fenyeztéssel én nem foglakoztam gyermekkoromban, mert nálunk később honosult ez a hasznos foglalkozás, de az én unokám már foglalkoznak vele. Öcsike, természetesen tovább „fenyészti” a nadselli gondolatokat. — Segelstein Norbert Brassó. A Szőkés a teknőben első felét, az elsőltől az 57-ik oldalig külön nem kaphatod meg, csak úgy, ha áprilistól kezdődően megrendeled a Cimbora-t. Egyébként karácsonyra megjelen könyvalakban ez az igen érdekes regény. A leveledet nem jól belyegeztél fel: 50 banis bélyeg mellé 6 segélybélyeget ragasztottál egy 50 banis posta- és egy segélybélyeg helyett. Egy leu büntetést kellett fizetnem. — Györfy Endre Segesvár. Írtam a kiadó bácsinak, hogy a tévesen küldött másik példányt szüntesse be. — Ifj. Kristyori Béla Nagyenyed. Leveledet ezután Kisbaczonba és né Szalmára címezd, mert a nagy kerülő miatt könnyen-lekészhetsz a rejtvénymegfejtéssel. — Csűrös Pisti Gírbó. Nagyon szereted a szép meséskönyveket s nagyon szeretnéd, ha Tökma király kihúzná a nevedet. „Ejnye, ejnye, ki hitte volna!” mondá erre öcséje. — Lakatos Kari és Katóka Tasná. Gyönyörű levelet írtál, Kari! Csakúgy árad ki minden sorból a szeretet és a boldogság. A szeretet irántam, s a boldogság, mert mindahárman, te, Sanyi és Katóka, általános jelessel tettétek le a magánvizsgát. A vizsgáról hazajövet nagyapóka volt az első gondolatod: pótolod a mulasztást, levelet írsz neki. Jó apukád gyönyörű szép pejesikóval ajándékozott meg s most a Cimbora-olvasás az első, a lovaglás a második főszórakozásod. Székelyhídon lakó nagyapóteke ezüst órával várt, nagybácsitok, ahinek azért tartoztok hálával, mert ő rendelte meg a Cimbora-t nektek, három könyvet kaptál: ennyi szép ajándék után, nem csodálom, hogy tele van a szíved boldogsággal, tele hálával azok iránt a jó lelkek iránt, akik szorgalmadat, jószágodat ily gazdagon jutalmazták. Mindég így legyen! — Szentmiklóssy Irmus Nagyvárad. A fiztágyes jutalma: a Cimbora-nak újabb félévre való megrendelése s egy jutalomkönyv. En meg a szereteten kívül azzal jutalmaztak meg, hogy pótolatam a kiadó bácsival a 25. számot. — Khegi Róbert Temesvár. Mi tenger rejtvény! Hogy birsz annyit összeszerkesztetni? Foglalkozol-e egyébbel? Mert hasznos és szórakoztató foglalkozás ez, de remélem, bőlesen beosztod idődet, s jut jó könyvek olvasására és tesztedző játékra is. A rejtvénytengerből kihalszok néhányat. — Uilmann Edit. Tudom, hol lakol Edítke, de mégsem írom neved után a lakóhelyet, mert kifelejtetted. Ezután nem felejtet ki, ugy-e? A rejtvények régi jó ismerősök. Újakt próbálsz. Ez az igazi feljörés. — „Elek nagyapónak sok jót” megfejtései rejtvény szerzője név és lakhely megnevezése nélkül küldött levelet. Most már szeretnéd tudni, ki lézen az a „kis szórakoztató”, ahinek a bizonyítványában csak egy kettős van s a többi egyes, másként a megféléti névsorában „kis szórakoztató” névvel fog megjelenni. — Kovács Gábor Brassó. A „Híres erdélyi magyarok”-at, nagyapó könyvet kaptad jutalmul, amiből azt látom, hogy fényesen sikerült a vizsgád. Hiszem, fényesen sikerült a játékod is a Többszín királyi-ban, melyben te játszottál a királyfi szerepét. A fotográfiából ítélve, pompásan festetted. Kár, hogy nem írtad meg előre, mert beszaiadtam volna Brassóba, mert én csak nagy színészekből láttam előadni ezt a mesejátékot, gyermekektől soha, bár sok helyen adták már elő. — Schwarz János Arad. Szín jeles bizonyítványod jutalmul rendelték meg édes szüleid a Cimbora-t, s te oly nagyon megszeretted, hogy most arra kéred, rendeljék meg a beküldött első évfolyamot is. Ha ez a kívánságod is teljesül, nagy lesz az örömed, mert az első évfolyamban sok érdekes és hasznos olvasnivalót találasz. — Körössi Tibor Magyarpéterlaka. A tanulás, majd a nyaralás örömei akadályozták eddig a levélírásban, most azonban alaposan pótolod a mulasztást. Először is köszönöd a nyert könyvet, amelynek a meséje oly szép volt, hogy megtörtént történelmének is szívesen elfogadtad volna. Másodszor azt köszönöd, hogy oly szeretettel fogadtalak el unokámnak. S mert harmadik az isten igaz, szeretnélek, ha elmennek Péterlakára. Hiszen, csak lehetne, oly szívesen mennék! Apukának külön levél megy. — Ifj. Szabó Géza és Aranka Kolozsvár. Azt írod, amióta a Cimbora új címlapjával jelenik meg, azóta „szinte szívesebben” olvassátok. Egy egész hétre való olvasmányt találtak benne. A „szinte szívesebben” olvasás érthető: magam is szívesebben lépek be oly házba, melynek díszes a bejárója. A juniusi rejtvénymegfejtéssel lekestelek. A kockarejtvény sorra kerül. Az írás meglepő szép. — Heim Magdus Börvely. Jó a rejtvényed, Magdus, de jövőre egyebet is várok tőled: igazi levelet.

ládé színü purdé sürgött-forgott, ugrándozott a szekerek között, melyek elől a rossz gebéket kifogták s kicsapták a bozótba legelni. A tarka ruhás fiatalabb és öregebb asszonyok — valamennyi szájában kurtaszáru pipa — egybeverődve trécseltek s közbe hegyeseket köpködtek. Valahonnan előkerült egy hatalmas vas-kondér, s míg az egyik férfi felakasztotta a földbe vert ágasra s vízzel megtöltötte, addig a másik rőzsét hordott alája s tüzet rakott. Egy harmadik férfi pedig valamelyik szekérről egy döglött malacot emelt le s a kondér közelében a földre dobta, aztán egy zsákban burgonyát hozott s azt is a tűzhelyhez cipelte.

Ezután hozzáláttak a vacsorakészítéshez, mely munkában valamennyien részt vettek. Két-három férfi a döglött malac felbontásával bajlódott, míg a többiek, főleg az asszonyok és arra való gyerkőcök krumplit, hagymát tisztítottak s szeldeltek. Miskát is kényszerítették, hogy üljön közbük, s az egyik ráncosképű vén banya, kést nyomva kezébe, biztatta:

— Csináld, urfi! Te is kapsz belőle.

Miska immel-ámmal átvette a kést s ügyetlenül hámozni kezdte a többnyire rothadt krumplit.

A többiek nevettek esetlen kezejárásán s egy cigánymenyecske, akinek három sor ezüstpénz lógott a nyakában, kivette kezéből a kést s magyarázni kezdte neki:

— Ne úgy csináld, urfi, hanem így ni! Nem kell olyan vastagon hámozni. Kár érette. Látd, hogy sokan vagyunk s mindnyájan enni akarunk a malacpapríkásból. Mert nagyon éhesek vagyunk. Reggel óta nem ettünk. Kiszaglászta a kakastolasok (csendőrök) és sietnünk kellett, nehogy elérjenek.

— Szóval, ezeket is üldözik, — gondolta

horgokra felhúzták a gilisztákat s aztán, bevetvén a vízbe, vártak.

A zsinigre fűzött dugó csendesen uszált a vizen, s a két gyerek mereven figyelte, hogy mikor kezd bukdácsolni, jeléül annak, hogy belekapott a hal.

Jó sokáig tartott e várakozás, de legalább telt az idő. Egyszerre csak Ferkó figyelmes lett a horgja dugójára, mely, mintha rángató görcsökben szenvedne, bukdácsolt a víz alá.

— Nézd csak, már pedzi az enyémet! — sugta oda boldogan Miskának.

Miskát a sárga irigység ette, hogy látta társa szerencsését. De azért, arra gondolva, hogy a zsákmány úgy is közös lesz, jóakaratosan figyelmeztette Ferkót:

— Csak vigyázz, hogy el ne hamarkodd a dolgot. Várj türelemmel egy kicsit. Mert most még csak rágja a gilisztát, de nem kapta be a horgot. Ha egészen a víz alá bukik a parafa, akkor rántsd ki hirtelen.

Még végig sem mondotta Miska e figyelmeztető leckét, a parafa már is eltűnt a víz színe alatt.

— No, most! — szólt oda neki Miska.

Ferkó izgatottan nyult a horgász bot után, mely eddig a part iszapjába volt tűzve, s a következő pillanatban felrántotta a horgot.

Mindkettőjük tekintete kíváncsian szegződött a levegőben kalimpázó horogra, hogy lássák, mit fogtak.

Es a horgon ott terpeszkedett kidülledt szemmel egy gyönyörű nagy, kövér — kecskebéka!

— No, ezt jól kifogtad! — kacagott Miska, aki sehogysem tartotta volna méltányosnak, hogy Ferkó legyen a szerencsésebb halász. Ferkó igen szégyellte, hogy ennyire csuffá tette egy béka s undorodva bár, de teljes erővel dobta vissza a Tiszába.

— Szerencsétlen! — kiáltott rá Miska színlett haraggal — azt akarod, hogy még egyszer kifogjad?

— Dehogyan fogom! — válaszolt Ferkó, bosszankodva a Miska gunyos nevetésén. — Most majd te halászod ki! Azért kötöttünk vérszerződést!

— No, én annál ügyesebb vagyok. Nézd csak, már pedzi is.

Erdeklődve kezdtek figyelni. Most tényleg más-ként mozgott a parafa, mint előbb.

— Ez, látod, bizonyosan hal lesz, — magyarázta Miska szakértelemmel.

Még egy félpercig várakozott, aztán hirtelen felrántotta a horgot.

Tényleg, egy 30 centiméteres, csillogó pitykéjű potyka ficáinkolt a zsineg végén.

A fogás teljes izgalomba hozta a két fiút. Egészen kikelve magukból kapkodtak a hal után, mely ott vergődött most már a parton, mert ficáinkolás közben sikerült letépnie magát a horogról. Csak egy hajszálon mulott, hogy vissza nem táncolt a vízbe.

Végre Miska ráborította kalapját a halra s ezzel elzárta előle a visszavonulás útját. Amikor így megfogta, felfordította a kalapot, melyben ott forgolódott a foglyul ejtett potyka.

Mivel már sötétedett, nem folytatták a horgászást.

— Lássunk hozzá az elkészítéshez, — indítványozta Miska. — Csináljunk nyársonsültet.

A bokrok között kikerestek egy kis tisztást. Itt Miska zsebkésével takarítani kezdte a halat, majd felvágta gyomrát, ahogyan az öreg Séra Danieltől látta, Ferkó pedig ez alatt száraz rőzsét hordott egy rakásra s egy fűzfaágból nyársat faragott.

— Meggyujthatod a máglyát, — szólott aztán Miska, amikor teljesen készen volt a halpucolással.

Ferkó gyufát gyújtott s a következő pillanatban fellobogott a rőzse lángja. Most felhúzták a

fedte s arcát lengő, fehér szakáll övezte, a kezében tartott ökölnyi ezüstgombos bottal hármat koppintott a földre, mire hirtelen elült a lárma s az öreg valami zagyva nyelven kezdett a többiekhez beszélni.

Miska egy szót sem értett az egész beszélgetésből, de a tekintetekből kiolvasta, hogy róla van szó.

A tanácskozásnak rövidesen vége lett s Miskát az egyik legény vállon ragadva, magával vonszolta a kocsikhoz.

— Az urfi itt marad, — förmedt rá. — De meg ne próbáljon szökni, mert vége az életének!! Csóré bandája nem szokott tréfálni!!!

— Mit akarnak tőlem? — kérdezte Miska sirásra hajló hangon. Én nem bántottam magukat. Miért bántanak hát engem?

A cigánylegény egy oldalba-lökéssel elhallgattatta Miskát s aztán még haragosabban kiáltott rá:

— Nem kell annyit beszélni! Jobb, ha hallgat. Majd meglátja, mi lesz vele. Ha jól viseli magát s engedelmeskedik a vajda parancsának, nem lesz semmi baja. Külömben jaj magának! A Tisza mély ezen a helyen! Sohse tudja meg senki, mi lett az urfiból!

Miskának minden hajaszála égnek meredt, szíve hevesen vert s könnybe lábadt két szeme. Gondolkozni sem tudott már s megadta magát sorának. Hiába is próbálkozott volna megszökni, lehetetlen volt, mert állandóan szemmel tartották. Mozdulatlanul, lecsüggesztett fejjel állott hát egy szekérnek támaszkodva s azon törte fejét, hogy miként adhatna hirt Ferkónak.

Ezalatt az egész karaván leköltözött a szekerekről. Megszámálhatatlan, félig meztelen, csoko-

van az indulásig, — mondotta Miska. — Addig alhatsz bátran. En majd felköltelek.

Ezzel Miska otthagya barátját. Attörtetett a sűrűn egymásba fonódott bokrokon s kilépett az utra.

Az ut, melyet két oldalról embermagasságu bokrok határoltak, teljesen elhagyatott volt. A keréknyomok, amint Miska detektívszemmel megállapította, már régebben vágódhattak a puha sárga földbe s így jó ideje nem járhatott szekér errefelé.

— Bizonyára csak valamely vásár idején lehet itt forgalom, — gondolta s nyugodtan folytatta útját lefelé.

Néhány percig haladt egy irányban, akkor visszafordult s így sétálgatott le s föl, miközben annyira elmerült a jövő tervelgetéseiben, hogy meg sem hallotta a hátulról jövő kocsizörgést.

Csak akkor riadt fel, amikor egy kocsi közvetlen mellette megállott. Ijedten tekintett fel s ösztönszerűleg menekülni akart, azomban három, öles termetű, torzonborz haju, vadul villogó szemű fekete cigánylegény elállotta az útját.

— Megállj! — kiáltott rá az egyik, aki a legvadabb tekintetű volt valamennyi között.

Miska — be kell vallani — minden izében remegve nézett körül, hogy hátha talál valami rést, melyen át elmenekülhetne.

De ekkor már teljesen körül volt véve. Négy, sátoros, rossz gebéktől vont szekér állott az uton s a szekerek férfi lakói mind köréje sereglettek s össze-visszahadartak érthetetlen nyelvkön. Lehetek vagy tizenöten fiatalabbak, öregebbek, míg a szekereken pipázó vénasszonyok, ifjabb menyecskék és sivitó purdék ültek.

A legöregebb férfi, akinek fejét hófehér haj

hegyes nyársra a halat s Miska lassan forgatni kezdte a tűz fölött a szerencsétlen potykát.

Néhány perc múlva érzett is már a sült hal kellemes illata s a két éhes, üldözött kalandor orrát kellemesen csiklandozta.

— Nem lesz még jó? — türelmetlenkedett Ferkó, akinek annyira megjött az étvágya, hogy talán nyersen is hajlandó lett volna hozzálátni.

— Még egy perc, — intette Miska.

A hal szépen pirult a parázs fölött s végre Miska abbanhagyta a sütést.

— Most jó lesz, — mondotta, — de még hagyni kell, hogy kihüljön.

— Lóbáld egy kicsit a levegőben, — ajánlotta Ferkó — úgy hamarabb kihül.

Mika eleget tett kívánságának, annál is inkább, mert maga is gusztust kapott már a saját sültjére. Ezután lehúzták a nyársról a halat s miután lelkiismeretesen elosztották, a tűz mellé kuporodva fogyasztani kezdték.

Bár egy kissé füstös volt, sőt egyik oldalán meg is égett a hal, azért nagyszerűen ízlett nekik. Most már egészen önállóaknak érezték magukat. Hiszen még vacsorájukat is maguk készítették el!

TIZENNEGYEDIK FEJEZET,

**melyben Miska egy cigánykaraván karmai közé kerül,
de Ferkó szerencsésen megmenti.**

Az Alföldön nagyon lassan sötétedik. Bár a nap már egy negyedórája eltűnt a látóhatár mögött, azért még mindig annyira világos volt, hogy gondolni sem lehetett a továbbindulásra.

— Csak akkor eresztjük vizre csolnakunkat, — mondta éppen ezért Miska, — amikor teljesen besötétedik.

Jól van — törődött bele Ferkó, aki, hogy kissé jól volt lakva, már nem látta oly vigasztalannak és veszélyesnek az éjszakai utazást.

Leheveredett a hamvadó parázs mellé s felfelé bámult az egyre szürkülő égre.

— Feküdj le te is — ajánlotta Miskának. — Legalább pihensz egy kicsit. Éjjel ugy sem alhatunk. Miska azonban tiltakozott.

— Nem vagyok fáradt, — mondotta. — Sőt jól fog esni egy kis mozgás.

— Hol akarsz itt a bokrok közt mozogni? — csodálkozott Ferkó.

— Egy-két lépésre jobbra van valami szekérnyom. Ugy látszik, néha kocsik is járnak errefelé. Kimegyek egy kicsit erre az utra járkálni.

— Menj, — vont vállat Ferkó, — nekem azonban semmi kedvem a sétára. Inkább szunditok egyet, ha ugyan tudok a szunyogoktól.

— Azt hiszem, legalább még egy félóránk

A Cimborá első félévi bekötési táblái elkészültek. A csinos és tartós bekötési táblák ára 30 leu és 5 leu postaköltség. □□□□

Ha támogatni akarjátok munkánkat, közöljétek a kiadóhivatallal a Csehszlovákiában lakó és veletek egykoru kis cimboráitok pontos címét.

INGYEN

küldjük minden előfizetőnek a CIMBORÁT
EGY ÉVIG

ha az illető előfizető a maga városában tíz új előfizetőt szerez és beküldi az új előfizetőknek legalább egy félévre szóló előfizetési díját.

INGYEN

küldjük minden előfizetőnek a CIMBORÁT
EGY FÉLÉVIG

ha az illető előfizető a maga városában öt új előfizetőt szerez és beküldi az új előfizetőknek legalább egy félévre szóló előfizetési díját.

INGYEN megküldjük minden előfizetőnek Benedek Elek: Ócsike könyvét, ha az előfizető négy új előfizetőt,

INGYEN megküldjük minden előfizetőnek Balázs Ferenc: Mesefolyam vagy Kertész Mihály: Senki Tamás című könyvét, ha az előfizető három új előfizetőt, ♡ ♡ ♡ ♡ ♡ ♡ ♡ ♡

INGYEN megküldjük minden előfizetőnek Benedek Elek: Híres erdélyi magyarok című könyvét, ha az előfizető két új előfizetőt és ♡ ♡ ♡ ♡

INGYEN megküldjük minden előfizetőnek Monoky Sándor: Tündérmese című könyvét, ha az előfizető egy előfizetőt szerez és az új előfizetőknek legalább is egy félévre szóló előfizetési díját beküldi. ♡ ♡ ♡ ♡

Hisszük, hogy e szép ajándékok még fokozottabb mértékben ösztönözni fognak benneteket arra, hogy, mint eddig is tettétek, a Cimborá olvasó táborá részére minél több olvasót szerezzetek. ♡ ♡ ♡ ♡ ♡ ♡ ♡ ♡

Szép feladatotokhoz a CIMBORA kiadóhivatala sikeres munkát kíván.

A Cimborá ez évi január, február márciusi és áprilisi számai teljesen elfogytak. Ezekkel a számokkal senkinek sem szolgálhatunk. □□

Junius harmincadikán lejárt a második negyedév. Ne mulasszátok el az előfizetési díjaitokat beküldeni, mert kénytelenek leszünk a lap további küldését beszüntetni.

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ:

SZABADSAJTÓ KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ R.-T. SATMAR.

A LAPOT A NYOMDAVÁLLALAT BAJA-MAREI (NAGYBÁNYAI) FIÓKJÁNAK GYORSSAJTÓJÁN NYOMJÁK

A SZERKESZTÉSÉRT DÉNES SÁNDOR FELEL.

A SZINES CIMLAPOKAT ÓCSVÁR REZSŐ RAJZOLTA.